

אתגתא

בשבע 1142 | כ"ו בניסן תשפ"ה, 24.04.25

הפקודה החדשה בצה"ל
שתגרום לצבא שלנו
להיראות יהודי יותר
// חנה קטן

בגיל 98 ציפורה פיבלוביץ'
ממשיכה בשליחות חייה:
"לא אתן לשכוח את ששת
המיליונים" // עניין אישי,
רבקי גולדפינגר

יש פרופסורים ביתא

יושב ראש חוג הפרופסורים לחוסן לאומי, פרופסור
עמיהוד אמיר, נאבק כדי לתת גיבוי לקולות המושתקים
באוניברסיטאות, מגדיר את המתרחש באקדמיה
כ"השתלטות של דת פנאטית" ואינו חושש לדבר על
הקמת בית מקדש עכשיו

יוסף ארנפלד



זה הזמן להצטרף לחידון השירים
לכבוד יום העצמאות
של
תלמוד ישראלי



חזקים בשירי ארץ ישראל?

הירשמו כעת והשתתפו בחידון ווטסאפ ביום העצמאות

איך משתתפים?

נרשמים ל"בוט" החידון שלנו



אנחנו נשלח לכם חידות בווטסאפ ביום העצמאות



אתם פותרים



המשתתפים שיסיימו את החידון משתתפים בהגרלה



3 זוכים

**יקבלו ציוד מחנאות איכותי -
לטיולים וחוויות שלא שוכחים!**



להשתתפות הכנסו



טעים אשששש... להתבשר

טירת צבי מאחלת לכל בית ישראל חג עצמאות, חג של גאווה לאומית

גל אור לנדס



מוצרי טירת צבי בכשרות:
הרב שלמה רוזנפלד, הרבנות האזורית עמק המעיינות-מהדרין.
הרב שלמה מחפוד-בד"ץ יורה דעה או בד"ץ קהילות.



לתשומת הלב: לילדים מתחת לגיל 5 יש לחתוך לאורך לרצועות דקות (ולא לטבעות)

למהדרין יש
תנובה



שבוע הגבורה

סיורים עם אשכולות

לקראת יום הזיכרון

מעיינות לזכרם

סיורים במעיינות לזכרם של הנופלים
יום שישי
כ"ז ניסן | 25.4 | 10:00-13:00

צפון

- עין דביר - היכן ישנם עוד אנשים... | מס"ול אורות הגליל
- רמות מנשה | מס"ול בשבילינו
- השביל הרטוב לזכר צביקה קפלן | מס"ול גלבוע מעיינות
- המעיין בהר לזכר אשי נוביק | מס"ול קשת יהונתן
- בשביל החמישה | מס"ול גליל
- מצבור הבנים ועין אי"ה | מס"ול גולן

מרכז

- הקשת אחרי המבול | מס"ול ציוני דרך
- עין ורדה לזכר איתי שטיינברגר | מס"ול בשבילוד
- מעיין רבדים לזכר אריאל אוחנה | מדריכי אשכולות

הרי ירושלים

- עין איתמר | מס"ול ראשית ירושלים
- גבורה, התיישבות ובטחון בגוש עציון | מס"ול מדרשת חברון

בנימין ושומרון

- מערב בנימין - עינות ענר | מס"ול הרי גופנא
- עינות גידי ומצפה מוטי שמיר | מס"ול שומרון

זוכרים את הנופלים מוקירים את החיים

סיורים מודרכים בעקבות הנופלים
ימים ראשון ושני
כ"ט-ל' ניסן | 27-28.4 | 17:30-20:30

צפון

- משואה לתקומה בזכרון יעקב | מס"ול בשבילינו
- לוחמים וחולמים בחדרה | מדריכי אשכולות
- "שביל המצפים" | מס"ול גלבוע מעיינות
- קשת יהונתן לא נסוג לאחר | מס"ול קשת יהונתן
- ציר הגבורה | מס"ול גולן
- פארק אדמית | מס"ול מורשת הגליל העליון

מרכז

- ציונות וגבורה במזכרת בתיה | מס"ול ציוני דרך
- מצפה הראל וגבעת רועי | מס"ול בשבילוד
- רכס שיירות | מס"ול מדרשת הדרום

ירושלים

- לוחמים וחולמים בהר הזיתים | מס"ול עיר דוד
- בית העלמין הצבאי הר הרצל | מס"ול ראשית ירושלים

בנימין ושומרון

- בין נופים לזיכרון בהרי בית אל | מס"ול הרי גופנא
- גיבורי עלי - דור המכבים דור החלוצים | מס"ול שומרון

דרום

- מסע תקומה בעוטף | מס"ול ביחד, ירוחם
- החלקה הצבאית בבאר טוביה | מדריכי אשכולות
- בית העלמין העתיק בחברון | מס"ול מדרשת חברון
- עוז מול עזה | מדריכי אשכולות
- מסע העוז | מדרשת נצרים
- בארי הישנה | מס"ול בית מוריה



בואו להכיר את
סיפורם של הגיבורים

בהרשמה מראש באתר אשכולות

www.eshkolot-il.com

לפרטים: 08-6630030 | 053-4683128



**מהיום חברי ארגון המורים מקבלים בבנק לאומי
את התנאים הטובים ביותר - מבין כל הבנקים.**

לפתיחת חשבון התקשרו *5918



תנאי המבצע המלאים והמחייבים בסניפים ובאתר לאומי.



אל תוותר על הכאב!

איך הכאב יכול להיות גם כלי לריפוי

דרך שמעון שאת אף פעם לא תקבלי את זה, תשאלי את עצמך מה יגרום ויאפשר לך להרגיש את זה? הכמיהה שלך שייראו אותך מספרת שיש מחוץ אלייך רצון לגרום לך להרגיש את זה, ואז תקלטי כמה את חשובה ויקרה."

"אבל איך אני ארגיש את הערך הזה?" שאלה תהילה.
"איפה הערך גדול יותר? בזה שאת רוצה ששמעון יראה אותך או שהוא ירצה מתוכו לראות אותך?" שאלתי.
"שהוא רוצה לראות אותי, ברור", אמרה.

"זו הכמיהה שלך. הכמיהה מזכירה לך ששמעון אכן רוצה את זה ומתאפשר לך להניח את הרצון הזה בלי לוותר עליו באמת."

"אבל עד מתי אני אמשיך להרגיש את הכאב הזה?" שאלה תהילה בייאוש.
"באנו לעולם לעבור מסע ריפוי. כשאנחנו פוגשות כאב צריך להודות על כך כי זה חלק ממערכת איתותים מאוד משמעותיים של הגוף והנפש. כשהכאב ממשיך זה מאותת לנו שאנחנו לא ממוקמות נפשית נכון מול הסיטואציה ולא קולטות את האמת. הכאב הוא כמו רדאר שעוזר לנו לקלוט מה אמת ומה לא."

המחשבות האלה שאת חושבת שאת לא נראית, לא יקרה או חסרת משמעות אלו מחשבות שמכאיבות ומצמצמות אותך כי הן לא אמת. את צריכה לעשות להן הארקה, לתת להן להתפרק ולהתמוסס בתוכך ולעבור תהליך של ריפוי.

הסכימי להרגיש את הכאב שמתעורר, פשוט תהיי עם עצמך בנוכחות מלאה ואט אט הכאב יחלוף.

כל הפרטים שונים למען שמירת הפרטיות



אם נשברת לו הרגל?" שאלה תהילה.
"אצל שמעון הכאב כשהוא לא מצליח לממש את הרצונות שלו, להשפיע אותם."

"נו? אז למה הוא לא מביא את הכאב הזה שלו? למה הוא משאיר אותי לבד עם הכאב הזה?" שאלה.

"כמו שאת התאכזבת משמעון, הוא גם התאכזב מהיכולת שלו להשפיע עלייך את הרצונות שלו, בין אם הוא מרגיש שמשוהו משובש אצלו ובין אם הוא מרגיש שמשוהו משובש אצלו."

הדבר הזה מוביל למסקנות קשות על עתיד הקשר ומייצר ייאוש שכל אחד מתמודד איתו באופן שונה."

"אז מה אני אמורה לעשות? איך אני יכולה לשנות את זה?" שאלה.

"הדרך לשינוי אצל האשה היא לנווט את הכל פנימה."

"מה הכוונה לנווט פנימה?" שאלה.
"לא להגיד לשמעון מה את מצפה ממנו, מה את דורשת ולאיים עליו. כל התנועות האלה הן תנועות החוצה ולא פנימה..." הסברתי.

"אז איך הוא ידע?" שאלה.

"את בודקת פנימה, מתוך החיסרון הזה, מתוך הכאב, את שואלת את עצמך: מה אני כמהה להרגיש? במקום להוכיח לעצמך שוב ושוב

"כבר שלושה ימים אני רק מנקה את הבית לפסח!"

אני לא ישנה כמעט בכלל כי אני מתעוררת לתינוק כבר כמעט שבועיים ברצף ושמעון מגיע והולך כמו תייר, התעצבנה תהילה.

"זה ממש מכעיס, מרגיש שהכל נופל עלייך", אמרתי לה.

"כן. כמה שיחות, צעקות וריבים שרפתי בלנסות להסביר לו והוא פשוט לא מבין."

התייאשתי סופית ואני מרגישה שאולי פשוט עדיף לוותר, אני מרגישה שבא לי לקבוע איתו במדרגות הרבנות מחר בבוקר, ענתה בדמעות.

"אבל מה הרגשת שגרם לך ככה לוותר?" שאלתי.

"שהוא לא רואה כמה אני סובלת, כמה קשה לי וכמה אני לבד והוא ממשיך כרגיל, כאילו הכל טוב", אמרה.
"ומה היה מקל עלייך את הסבל הזה?" שאלתי.

"אם שמעון היה בא אליי ואומר לי: את צריכה עזרה? איך את מרגישה? איך אני יכול להקל עלייך? אני שם לב שאת לא ישנה כבר כמה לילות, בטח זה ממש קשה..." ענתה.

"מצויין, טוב שאת יודעת את זה, ועכשיו בואי נלמד להביא את הצורך הזה בצורה נכונה."

השורש של הכאב אצל האשה הוא שהיא לא מקבלת מילוי בקשר הזוגי שהיא כל כך כמהה לו.

את מרגישה שאת צריכה ששמעון יראה אותך ואת לא מקבלת את זה ואת נשארת חסרה וכאובה.

המקום הזה מפתח תסכולים, כעסים ותחושת מרמור תמידית בתוך הקשר, הסברתי.

"ומה עם שמעון? אצלו יש כאב רק

דו למרח אותי



אפשר גם לאכול
ישר מהקופסה...



ממרח השחר העולה
נמרח ע"י ישראלים כבר 77 שנה



ידידיה מאיר
yedidyameir@gmail.com

מלכות החמץ

פרובוקציות הפיתות של השמאל הקפלניסטי בהלכה ובאגדה

דברים הרבה". גם על החמץ של לוקאץ' עונים דברים הרבה. אגב, ראיתי עוד תגובה אחת, לצערי אני לא זוכר מי הדוס שכתב אותה, אבל יכול להיות שהיא מדויקת אפילו יותר מזו של יובל בלומברג: "זהו, לוקאץ'! אלו הפיתות שאתה צריך לחג שלם? הכמות שקנית בקושי מספיקה למשפחה ברוכת הילדים שלי לארוחת ערב אחת קטנה בתוך כל הבלגן והניקיונות של ערב פסח".

7 אבל אסור להתבלבל. לוקאץ' הוא מייצג של חלק קטן מאוד מאוד בעם ישראל (שיש לו, לצערנו, רוב ענקי בתקשורת!). המגמה במציאות היא בדיוק להפך. בוודאי אחרי 7 באוקטובר, והחיבור ליהדות שבא בעקבותיו. תראו מה כתב בטורו מרחיב הדעת ב"ישראל היום" הסופר והעיתונאי אמנון לורד, שגדל בשמאל, בקיבוץ עין דור, אבל מאז עשה כבדת דרך: "שכבה דקה שאין לה אפילו מנדט אחד בכנסת מבחינה מספרית, מנסה לכפות על החברה את המרה השחורה שלה, שלא מצליחה להפוך אפילו למרור. ד"ר צבי צמרת המנוח ניהל הרבה שיחות עם אחד מגדולי הספרות בישראל, אם לא הגדול שבהם, אהרן אפלפלד, שגם הוא כבר איננו. הוא היה רושם את הציטוטים לאחר השיחות בציון תאריך מדויק. לכן אני נוטה לייחס למילים האלו אמינות: 'כל ההיסטוריה היהודית מראה לנו שהאליטה היהודית תמיד עברה תהליך של השחתה, בעוד ה'עמך' החזיק מעמד והיווה את חוט השדרה של עם ישראל, ועשה כל מאמץ לשמר את העם. כך היה בימי בית ראשון ושני וגם ערב השואה. האליטה הייתה קוסמופוליטית וכנועה ביחס לתרבות העולם. היא תמיד הייתה מוכנה למחיקה עצמית. הזהות היהודית השתמרה על ידי פשוטי העם". איזה משפט לפנתאון. כדאי לכם לקרוא אותו שוב. שנוכח להיות מפשטי העם!

וממשיך לורד וכותב: "לשאלה מה נשתנה הפסח הזה, יש השנה תשובה ברורה עם לא מעט התרוממות רוח. אני לא זוכר חג חירות שבו היהדות של המדינה היהודית הפכה למוזהה כל כך עם המאבק לחירות. מה יותר סמלי מהרוח המגשבת בהתבטאויות של ראש המחלקה היהודית בשב"כ נגד המתנחלים ביו"ש? משטרה חשאית ובתוכה יבסקציה. עצם המאבק נוסך תחושה של התרוממות רוח. למעט אותם יחידים הסופגים את נחת זרועו של הדיכוי. למשל, נצ"מ אבישי מועלם, מפקד ימ"ר ש". הוא נעצר בברוטליות מפני שסירב כנראה לפעול לפי תורת המעצרים של שב"כ".

8 ומסיים לורד: "המצב הכללי האמיתי בישראל, בשונה מפסח הקודם, הוא של מעמד אזורי אחר לגמרי ממה שהכרנו. ומי שמסתובב בשטח, ברחוב, בשוק, חש באווירה של חיים מתחדשים. של פעלתנות. שמעתי מידיד על עוד שינוי סמלי. מסמך אקדמי מדווח על פרט מעניין, שלא ימצא את מקומו בשום עמוד בעיתון: בחיפה, במקום שבו שכן בעבר קן השומר הצעיר, נפתח תלמוד תורה. זאת עובדה. האם זה טוב או רע? בין דת היהדות לדת החילונית המרקסיסטית, אין לי התלבטות. אף שכאשר אני בוחן את עצמי מבפנים, אני מוצא הרבה דעות קדומות נגד חזרה בתשובה. לא הנטייה הגוברת של ידידים ללכת לבית הכנסת בשבת - זה תהליך טבעי ואורגני - אלא הקאט שאחידים מבצעים עם עברם וההתחפרות באיזשהי שכונה חרדית עם כל הסגנון והסביבה".

איזה יופי! איזו הסתכלות מפוכחת של מי שחונך בסביבה כה רחוקה מתורה ומצוות: "תהליך טבעי ואורגני". נכון, עם שחזור לשורשים שלו זה תהליך טבעי. התגשמות אורגנית של נבואות בנות אלפיים שנה.

וגם אהבתי את העובדה שלורד, בן ה־72, כותב באופן מודע שיש לו "דעות קדומות" נגד חוזרים בתשובה שמנתקים לגמרי מעברם. אבל תנוו דעתך, אמנון, אלה תופעות של הדורות הקודמים, הדור של החברים שלך שחזר בתשובה בשנות ה־70. היהודים הרבים שמתקבלים היום ליהדות לא מתנתקים ולא "מתחפרים" בשכונות חרדיות. הם נשאים בדרך כלל בסביבה שבה הם חיו ושם משרדגים את חייהם בתורה ובמצוות. למה לעבור למאה שערים, אם אפשר להישאר בחיפה ולשלוח את הילדים לתלמוד התורה החדש שנפתח בקן של השומר הצעיר? ●



כבדה. אתה קורא את 'מלכות אוסלו' - מחלום השלום לרחובות המדממים, וכמעט בכל אחד מ־542 עמודיו בא לך לצעוק, למחות, לנסות לעצור את התהליך המופקר. נו, אתם יודעים, כל הדברים האלה שניסו לעשות בזמן אמת, כמו פרופלורים, ושלושים שנה אחרי, כשקוראים על האירועים באופן מקיף ומפורט כזה, ובעיקר על מאחורי הקלעים שלהם, הסיפור כולו הופך לעוד יותר מקומם. מרחק הזמן אומנם מקהה את הכאב, זה הטבע האנושי, אבל לא בטוח שהשנים שחלפו עושות טוב לתחושת התסכול. בטח לא כשכל המהלכים שאיפשרו למעשים הנוראים האלה לקרות, עדיין כאן".

4 ובחזרה לבלומברג ולמאמרו מהשבוע: "מאז תחילת שנות האלפיים נכנס השמאל הישראלי לוואקום זהותי. ערכים אוניברסליים כמו 'דמוקרטיה', 'ליברליזם' ו'זכויות אדם' הם מופשטים מדי ולא ניתן להתכנס סביבם במסגרת של קהילה לאומית. גם אם השמאל הישראלי מגדיר את עצמו כ'דמוקרטי' (הגדרה שבהחלט אפשר להתווכח עליה ביחס לשמאל), מה מייחד את זהותו כקהילה מובחנת מתוך מאות מיליוני אנשים במערב שמגדירים עצמם ככאלה? "מלחמת הקיום הפוליטית של השמאל הישראלי, בשילוב עם משבר הזהות הישראלית הריקה וחסרת התוכן, הובילו למילוי הזהות הישראלית בתוכן חדש שמבוסס על התנגדות ומלחמה נגד הזהות האחרת, הזהות היהודית, באופן שמזכיר מאוד את בניית הזהות הפלסטינית כתמונת הנגטיב של הזהות היהודית-ציונית". ועוד לא הזכרנו את "מיצג" הפיתות העלוב של הקפלניסטים מול הבית של עידית סילמן בעיר רחובות, בעיצומו של חול המועד. הכול למען החטופים, כמובן. בטח. דרך כרת בחרתי.

5 והנה אנחנו מגיעים אל הפרק האחרון בסאגה, לעת עתה, הפרק המוטרף שבו אנחנו נמצאים בימים אלה: "חמש השנים האחרונות תרמו מאוד לבנייתם והתעצמותם של זהות ישראלית מחדשת שמבוססת כולה על התנגדות למחנה הפוליטי שמכונס (עם כל ההבדלים הלא פשוטים שיש בתוכו) סביב הזהות היהודית ומרכזיותה בחייו האישיים והלאומיים. כלומר, הזהות הישראלית המחודשת איננה מתכנסת סביב רעיון קונסטרקטיבי (כמו 'השלום' לדוגמה) אלא סביב רעיון הרסני של עימות ומלחמת אזרחים. היא בונה את עצמה מתוך הרצון להילחם נגד קבוצה אחרת ולא מתוך רעיון חיובי מכונן משל עצמה. אין לה רעיון כזה.

"הרעיונות המרכזיים שסביבם מתכנס מחנה 'הזהות הישראלית' הם מרי אזרחי, שנאה ליהדות, שנאה למחנה שהתכנס סביב היהדות, שנאה לנבחר הציבור של המחנה הזה ורצון עז להילחם איתו ולהכריעו. "דרך בניית הזהות הריקה והמזויפת הזו הם מצליחים למצוא גם את המכנה המשותף עם האויב הנוסף של הזהות היהודית-ציונית, הפלסטינים. ולכן מנהיגיהם חוזרים ואומרים שוב ושוב שמלחמתם האמיתית איננה עם הערבים המוסלמים הפלסטינים אלא עם המחנה הפוליטי שהזהות היהודית היא המכנה המשותף העיקרי שלו. "הזהות הישראלית הריקה והמתנחלת מבינה שאיננה יכולה להתקיים לצד הזהות היהודית המלאה והבטוחה בעצמה, כי עצם קיומה של זו מערער את יסודותיה הרעועים ממילא של הזהות הישראלית. זה שורש המאבק שמתחולל כיום במדינת ישראל".

6 איזה ניתוח מקיף ומרתק. והכול בעקבות תמונה אחת של שקית עם כמה פיתות. הגמרא במסכת פסחים אומרת שהמצה נקראת "לחם עוני" כי היא "לחם שעונים עליו

1 בשבוע שעבר יצא הטור הזה, והעיתון כולו, לחופשת פסח. אבל סדר היום בישראל לא יצא לחופשת פסח. להפך. הוא עבר הקצנה. ויש לי הסבר מיסטי לזה: הרי המצה מוגדרת כחז"ל כ"מאכל האמונה". אתה אוכל ממנה, שובר את השיניים, שורט את החניכיים, על מערכת העיכול מוטב לא לדבר, אבל היא נהיית חלק ממך. ממלאת אותך באור של אמונה לכל השנה. איך זה עובד? לא יודע, אבל זה עובד. גם אם לא מרגישים כלום.

ובדיוק אותו הדבר קורה עם החמץ - רק להפך. כמובן שכל עבירה משפיעה על הנפש ועל התודעה, אבל כשמדובר באכילה אסורה, במשהו שנכנס פיזית לגוף שלך, ההשפעה גדולה ומורגשת הרבה יותר. זה ההסבר הריאלי ביותר שיש לי לטרלול השיח הקפלניסטי דווקא בימי חול המועד. הרי לכאורה אלו ימים קסומים של חג, של חירות, של אביב, אבל תראו מה קרה כאן מאז ליל הסדר. איזו הקצנה בשיח, באיזמים, בהפגנות, בבריונות. כנראה ככה זה כשאתה ממלא את הנשמה שלך בחמץ. פתאום רונן בר, האיש שאחראי למחולל הנוראי שהביא למותם של כ־1,200 בני אדם, הופך בעיניך לגיבור לאומי שצריך לשרוף את המדינה כדי להגן עליו. והשיאנו ה' אלוהינו את טרללת מועדיך.

אגב, ראיתם את התיעוד מההפגנה נגד המימונה ח'ינה שבה השתתף נתניהו במוצאי שביעי של פסח? עומד שם אדם עם מגפון ואשכרה אומר, צועק, בפנים גלויות: "חייל אחד ב־730 הגרמני, יכל להציל את העולם ב־1989. אין לנו כאן בישראל אפילו גיבור אחד שיציל את המדינה". למי שלא יודע, 730 הוא השם המקצועי של היחידה לאבטחת אישים של השב"כ. ומה קרה ב־1989 לא צריך להזכיר. בטח לא בשבוע של יום השואה. אותו אדם משהו באופן ברור את נתניהו להיטלר ומייחל לרגע שבו הוא יחוסל. זה יום נכספנו לו עוד יעל ויבוא. יש לו גם תוכנית פעולה, מי אמור להיות זה שיחסל אותו ויציל את המדינה. האם האדם הזה נעצר? נחקר? אחת הקונספציות הכי מסוכנות פה היא שמתנקשים פוליטיים באים רק מהימין.

2 ובחזרה לחמץ. בערב חג הפסח, רגע לפני שרוב עם ישראל בארץ ובתפוצות (לפי כל הסקרים מדובר על יותר מ־90 אחוזים) יישב לשולחן הסדר, יאכל מצה ויחגוג בהתרגשות את יציאת מצרים, איש וביתו, פרסם כתב חדשות 12 אילן לוקאץ' תמונה של פיתות על מסוע של קופה בסופר וכתב "קניות לחג". תגובות רבות נכתבו לציץ הזה, אבל אני רוצה לצטט רק אחת מהן, הארוכה והעמוקה ביותר. "הזהות הישראלית" קרסה אל תוך עצמה. אין לה כלום ומעולם לא היה בה שום תוכן משמעותי, קבע בחריפות יובל בלומברג מול התמונה הזאת, והסביר: "מאז שנות השבעים ניסה השמאל הישראלי להגדיר את עצמו מחדש דרך יצירת תוכן אל הזהות הישראלית, שבכוונה תחילה נותקה מהזהות היהודית של אבותיו, שרבים מהם הגיעו ממשפחות דתיות מפולין או מרוסיה ואימצו את הסוציאליזם המרקסיסטי כרכיב מרכזי עיקרי נוסף על זהותם היהודית-ציונית.

"המוקד העיקרי בהגדרת הזהות המחודשת היה השלום, וסביבו ריחפו ערכים נוספים, אקלקטיים, אוניברסליים וחסרי משמעות לאומית. במשך עשרים-שלושים שנה היה השלום אבן הראשה של הזהות הישראלית המומצאת. לצורך בנייתה, היא נתלתה בזהות הפלסטינית המומצאת גם היא. קריסת השלום כמוקד הזהות הישראלית הקריסה גם את התוכן החיובי והקונסטרקטיבי היחיד שהיה בתוכה".

3 כשבלומברג כותב על "קריסת השלום" הוא יודע על מה הוא מדבר. ספרו 'מלכות אוסלו', שראה אור בהוצאת סלע מאיר, מסכם לעומק את 30 שנות עידן אוסלו: מהחלומות הגדולים על השלום עם האויב הערבי, דרך המלחמה של השמאל והתקשורת באיב המנתחלי שמתעקש להרוס את חזון השלום, ואז הפיגועים הנוראים ו"קורבנות השלום", וכמובן ה"התנתקות" שתהפוך את עזה לסינגפור של המזרח התיכון, ומשם ל־7 באוקטובר. הספר יצא לאור רגע לפני האירוע הנורא הזה. אבל כשקוראים אותו, מבינים היטב איך הגענו עד הלום.

הטור שכתבתי על הספר הזה עם צאתו, ופורסם כאן בדיוק חודש בדיוק לפני הטבח, ב-7 בספטמבר 2023, נפתח כך: "למרות שהסוף של הספר הזה ידוע, הוא נקרא בנשימה עצורה. או אם לדייק יותר: בנשימה

20%

הנחה על מגוון מוצרים
מריהוט הגן ואבזור החוץ

ביום העצמאות, ג' באייר (1.5)

בראש סרג' בוס

ASKHOLMEN
שולחן+4 כיסאות
מתקפלים, עץ השיטה/
Klösan כחול,
143x75 ס"מ

₪ 1,095
₪ 1,335



אשתאול | באר שבע | קריית אתא | ראשל"צ | נתניה
שעות פתיחה ביום העצמאות 14:00-22:00

מינימום 10,000 פריטים במלאי מכלל המוצרים שבהנחה. ההנחה בתוקף ביום חמישי 1.5.25



בעצמאות הקרוב אני אופיע
בשלושה מוקדים, וכשאני
אומר מוקדים אני מתכוון
חדרים, וכשאני אומר אופיע
אני מתכוון ספונג'ה

מישהו אמר לי לפני כמה
ימים שאני עם הצחוקים
שלי כמו עמלק שקירר את
האמבטי של עם ישראל, אז
אמרתי לו שאני מקבל את
התוכחה אבל הוא חייב להודות
שיחסית לעמלק המקורי יצאנו
בזול. נפרדנו כידידים

בשביעי של פסח לפני תפילת
"זכור" חילקו לחבר'ה שאינם
יתומים תפילה לאריכות ימים
להורים כדי שכולם יישארו
בפנים, אז אני ושאר היתומים
יצאנו החוצה לדבר פוליטיקה
כדי שההורים שלנו לא
יחזרו חלילה כזומבים

אז עכשיו כרישים תוקפים
אנשים בחוף בחדרה כי אנחנו
חיים במדינה שאפילו את
האסקפיזם שלה לא מצליחה
לעשות כמו שצריך

חודש מרחשוון.
 - יופי.
 - חוץ מכיתה א', שהם עכשיו שלושה שבועות בחזרות למסיבת הסינדרו שכוללת תכל'ס 35 דקות תוכן נטו.
 - אה.
 - אבל חוץ מזה כולם לומדים, שמחה גדולה, הכול בסדר עד חנוכה.
 - מה קורה בחנוכה?
 - חופש בגדול. חוגגים את הנס שחינוך שהיה אמור להספיק לשנת לימודים שלמה הצליח להתכווץ לשלושה חודשים.
 - מה?
 - אחרי חנוכה זה כבר גארב'ג' טיים, כבוד השר.
 - רגע רגע, אבל השנה רק התחילה.
 - וכבר נגמרה. ראית מה זה? אין על לוח השנה היהודי.
 - איך נגמרה?
 - כי אחרי חנוכה יש לך עוד את שבט, אוכלים פירות יבשים, לא מתפקדים שבוע ואז אדר וזהו. נגמר.
 - למה נגמר באדר?
 - באדר יש פורים.
 - פורים זה יום אחד!
 - פורים זו חוויה הוליסטית פלואידית, נשמה. זה חודש שלם. ונהפוכו, רב פורים, טריק אור טריט, שמחה גדולה.
 - טריק אור טריט זה של הנוצרים אני חושב.
 - או ווה. ולהרכיץ לרצפה עם ערבות זה של מי?
 - זה שלנו.
 - הבנתי.
 - אז בשורה התחתונה באדר לא לומדים, אתה אומר.
 - חס וחלילה, תגיד תודה אם הילד לא יחזור הביתה עם נפץ תקוע באוזן.
 - ואחרי אדר?
 - אחרי אדר יש לך פסח על הראש ואז צריך חופש הרבה לפני החג.
 - כדי שהילדים יעזרו לנקות לפסח?
 - תתחתחתחתחתחתחתחת
 - מה מצחיק?
 - כלום כלום, בדיחה פנימית שלי עם עצמי.
 - ומה קורה אחרי פסח?
 - אחרי פסח בכל שבוע אני עושה לך אירוע: יום הזיכרון, יום העצמאות, ל"ג בעומר, יום ירושלים.
 - אבל עוד לא כבשתי את ירושלים.
 - אז יהיה יום ירושלים עצוב מאוד, מה אני אגיד לך, תתחילו להתקדם בכיוון.
 - אוקי, אוקי.
 - אחרי זה יש לך חג שבועות והופס נגמרה השנה.
 - לא הבנתי, איך כבר נגמר? יש עוד חודשיים לפחות עד אלול הבא.
 - חופש גדול.
 - ממה צריך חופש גדול?
 - מכל החופשים הקטנים, זה לא עסק ככה.
 - הבנתי. אז תכל'ס לומדים שלושה חודשים נטו.
 - בדיוק. שלושה חודשים יפים כאלה.
 - טוב, ולפחות בחודשים האלה ילמדו יפה?
 - זה כבר תלוי בך. תדאג למערכת מתגמלת ואיכותית שמושכת את האנשים הכי טובים ותראה נפלאות.
 - אה נה. הטן עליי.

1949, משרד החינוך, תל אביב.

- יבוא.
- כן, קראת לי, אדוני שר החינוך?
- בהחלט, לוח השנה היהודי. בוא שבו, אנחנו צריכים אותך.
- בטח, מה שאפשר לעשות אני מגויס.
- יפה. אז ככה, אנחנו מקימים עכשיו את מערכת החינוך כמו שאתה יודע, ואנחנו רוצים שתעזור לנו לבנות את שנת הלימודים.
- בטח, אין בעיה. החינוך מעל הכול.
- יופי, אז אנחנו מתחילים את שנת הלימודים איפשהו בספטמבר, מה זה יוצא אצלך?
- זה משתנה, אני לוח שנה יהודי. אבל זה סביבות אלול כזה.
- יפה, אז אנחנו לומדים באלול.
- "לומדים"? זו תחילת שנה כבוד השר, אי אפשר בבום לעבור ככה מאפס למאה.
- אה. אוקיי, אז מה עושים?
- קודם כול הסתגלות, כמה ימים ראשונים מתחילים בשעות משתנות שאין בהן שום חוקיות נראית לעין.
- וזה לא בלגן להורים?
- בטח בלגן, אבל אתם רוצים חינוך, לא?
- אה, כן.
- יפה.
- אבל אז אחרי כמה ימים מתחילים ללמוד, כן?
- שניה כבוד השר, חודש אלול, חודש הרחמים והסליחות.
- אז?
- "אז" הוא אומר לי... אז סיורי סליחות.
- וזה בשעות הלימודים יוצא?
- לא לא, זה בערב.
- אז מה זה קשור ללימודים?
- אי אפשר לצפות מהתלמידים לתפקד יום אחרי סיור סליחות בירושלים.
- אה, זה בירושלים?
- כמוכן, בכותל.
- אבל עוד לא כבשנו את הכותל.
- אז יהיה מאוד לא נעים לילדים בסיור סליחות הזה שאתה מתכנן.
- אני מתכנן?
- אתה רוצה שנת לימודים או לא רוצה שנת לימודים?
- טוב, אני אנסה שנכבוש את הכותל. אבל אחרי זה אפשר שילמדו?
- מפה לשם ראש השנה.
- אה.
- בחגים אי אפשר ללמוד.
- טוב. ואחרי ראש השנה?
- לומדים, בטח.
- יופי.
- שניים-שלושה ימים ואז יום כיפור.
- ברור, כיפור זה ברור. ואחרי כיפור לומדים!
- שמעו, אחרי כיפור זה כבר סוכות, לדעתי תעשה גשר וזהו.
- מה זה גשר?
- זה אומר שלאף אחד אין כוח לבוא בשביל יומיים.
- טוב, אני אחשוב על זה. אבל אחרי סוכות אפשר ללמוד?
- בטח. אחרי סוכות תזכור ראש בלי רחמים. בשביל מה יש

נגוהות

יישוב שנכנס ל-

הסעודין

היום, חמישה בתים שהם חמישה בתים אחרונים בשכונה החדשה בנגוהות



הננו מוכנים ומזומנים בחמישה החודשים הקרובים, למסור את חמשת הבתים האחרונים עם גינה ביישוב נגוהות, בואו לחיות בקהילה, נוף, ובית שיכנסו לכם מיד ללב.


25 דק'
מקרית גת


כ-85 מ"ר
גינה


123
מ"ר

לפרטים נוספים:
076-599-4052

דו משפחתי 4 חדרים
החל מ-2,280,000 ₪


הריזהב



דביר שרייבר
dvirbe7@gmail.com

מצב כפית

בין הצפירות של ימי הזיכרון לצפירות בכבישים ובאולפנים, אני משתדל מאוד לא לצאת מהכלים. בעיקר בגלל שמאז כסח אני לא מוצא אותם

הכול חדש וכשר לפסח. כדי שלא ניכשל בבל ייראה ובל יימצא לאחר הפסח, כי אני כרגיל לא אזכור איפה שמתי את כל האריזות.

ומכיוון שחדש אסור מן התורה יצא שמצאתי את כל האריזות הישנות, חוץ ממה שאנחנו לא אוכלים בפסח. כך שמצבנו כרגע הוא שמכל דבר יש לנו כפול, או שאין לנו בכלל: יש לנו שתי אריזות סוכר (שתיהן פתוחות כמובן), שתי אריזות מלח (כנ"ל), שמונה אריזות אבקות מרק (שתיים מכל סוג), עשרה בקבוקי קטשופ (בכל פעם שמישהו היה צריך הוא פתח חדש), 200 קילו חטיפים (כולל תפוצ'פס שלא נוגעים בו אחרי פסח), תבלינים מכל הסוגים והמינים (כולל זה שקניתי בטעות, פעמיים), ארץ, זית, שמן, דבש, והמון המון קפה.

רק מקום לשים את כל זה אין לנו. וחרדל. ואורז. וחמוס. זאת אומרת יש, אני רק לא יודע איפה שמתי אותם. לא נורא, לפני פסח נעשה סדר ונמצא הכול. כלומר זה בדיוק מה שאמרת לפני שנה כשלא מצאתי אחרי פסח כל מיני דברים שאפסנתי לפני פסח, לא זוכר כבר מה זה היה. זה כמו לסיים בדיקת חמץ ולמצוא רק תשע חתיכות מהלחם שהחבאת. אתה יודע שהכוונות היו טובות, אתה מבטל בלב, ובכל זאת - עמוק בפנים אתה מרגיש טעם של החמצה קטנה.

צדיק, זכרת לצפור את האומר?

ואולי כל הסיפור הזה הוא בסך הכול משל על מצבנו, בין הצפירה של יום השואה לצפירה של יום הזיכרון. אם מוסיפים לצופר את השופר, ולימי הזיכרון הלאומיים את יום הזיכרון של ראש השנה, יש לנו בסך הכול ארבעה ימים בשנה להתכנס לרגע תחת כנפי הצפירה, לאחד לבבות ולכוון כוונות של מניין באנו ולאן אנחנו הולכים.

אבל כשהחיים שלנו גדושים בצפירות עולות ויורדות, כשכל רגע בכבישים אנחנו צופרים זה על זה סתם כי אנחנו יכולים, כשכל אחד צופר ולא סופר את רעהו, כשבאולפנים ובאולמות הפרלמנט והמשפט צורחים ומצפצפים, הצפירות הקדושות של ימי הזיכרון הופכות לסתם רגע. ומה שעובר לנו בראש זה לא מי ומה אנחנו, אלא האם עכשיו זו הצפירה שעומדים בה או זו שרצים בה למרחב המוגן, ומה עושים עם המנוולים שגם השנה יחללו את זכר הקדושים ויפריעו לטקסים בשם הדמוקרטיה שהמציאו לעצמם.

כל כך התרגלנו, ששכחנו שזה לא אמור להיות ככה. אנחנו לא צריכים לפזר את כלי החמץ בכל הבית, וגם לא את הרעל והשנאה שבינינו. לא חייבים להחביא כפיות, וגם לא לכפות זה על זה את רצוננו. לא מוכרחים להיות כל הזמן עבדים של הקונפליקט, גם אחרי פסח מותר להיות קצת בני חורין מדי פעם.

אפשר מדי פעם לשתוק, אפילו להקשיב, הטכנולוגיה קיימת. לשים בצד את האזעקות, הרעשים, הצפצופים, לקחת את הרגע המכונן הזה של הצפירה ביום הזיכרון ולמשוך אותו עוד קצת, לשאר החיים. לזכור את קדושי השואה, את חללי מערכות ישראל, בעיקר המערכה הנוכחית, את החטופים, את גורלם המר של תלמידי רבי עקיבא שלא נהגו כבוד זה בזה. להיות קצת יותר ספירת העומר, קצת פחות צפירת האומר.

אבל בינתיים אנחנו במצב כפית, בטעם של החמצה. אולי חלת מפתח פריכה תעזור להתיר את הפלונטר. אם כי, כשאני חושב על זה עכשיו, אין לי מושג איפה החבאתי את הקמח. ●



עדיין לא יודע איפה החבאתי את הכפיות לפני פסח. אילוסטרציה

לשים בצד את האזעקות, הרעשים, הצפצופים, לקחת את הרגע המכונן הזה של הצפירה ביום הזיכרון ולמשוך אותו עוד קצת, לשאר החיים. לזכור את קדושי השואה, את חללי מערכות ישראל, בעיקר המערכה הנוכחית, את החטופים, את גורלם המר של תלמידי רבי עקיבא שלא נהגו כבוד זה בזה

תמיד אחרי שביעי של פסח אני מרגיש טעם של החמצה. בגלל שהגיע הזמן לעשות את כל הדברים שדחיתי לאחר החג. בגלל שהחג היה קצר מדי ולא התבטלתי מספיק. וגם בגלל הכלים שאני לא מוצא.

בכל שנה הסיפור חוזר על עצמו: מוציאים מהארון את הכלים של פסח, מכניסים במקומם את כלי החמץ, ואז מגלים להפתעתנו שבעצם יש לנו הרבה יותר כלים רגילים מאשר מקום בארון של פסח. הפתרון הוא כמובן להגדיל את הכלים, או להיות מגעילים ולסגור אותם בארונות שלהם בחושך למשך שבוע. אבל אז מתברר שגם לזה אין מספיק מקום, כי יש לנו יותר מדי כלים ומעט מדי ארונות. איפה נמצאים הכלים האלה כל השנה? בשלושה מקומות עיקריים: בכיור, ליד המחשב ובאיקאה. איכשהו המון כלים מאיקאה מגיעים אליי הביתה, אל תשאלו אותי איך.

סיכומי של דבר, יומיים לפני התקדש החג אני מוצא את עצמי מהגדס את הארונות תחת מוח מסוחרר מאקונומיקה, דוחס את הסט הבשרי של שבת עם הסט החלבי של יום חול, דוחף שתי כוסות למדף העליון ושלושה ספלים לתחתון, דוחק קעריות מרק עם תחתיות חסרות ברק ומפעיל את כל כובד משקלי כדי לסגור בקושי את הדלתות, רק כדי לגלות ששכחתי מאחור מחבת. וצנצנת דבש פתוחה. וטוסטר.

מה שאומר שבמוצאי שביעי של פסח אני מוציא מהארון של פסח את כלי החמץ, מחזיר את כלי הפסח למקומם, ואז מתפנה למשימה האמיתית - למצוא את כל הכלים הבודדים שפיזרתי לפני ליל הסדר בלי סדר. את הצלחות והסירים אני מוצא בדרך כלל ללא קושי, וכך גם את רוב הכוסות, הספלים, הקעריות והטוסטר, שאת המיקום שלו אני משנן לעצמי כל השבוע כדי לא להיתקל בו בטעות במהלך החג.

הבעיה היא הכלים הקטנים והקומפקטיים - הצלוחיות הזעירות, המצקת, המקלף, הסכו"ם. מכל אלה הסכו"ם הכי גרוע, מפני שהוא נוטה לפזר את רכיביו בכל רחבי הבית. את המזלגות אני מוצא לאחר חיפושים רבים בתוך הסיר של הדגים, את הסכינים מגולגלים עם כיסוי החלות של שבת, הכפות מגחכות אליי מתחת הררי הכביסה שלא עשינו כל החג (איך הן הגיעו לשם?), ואת הכפיות אני לא מצליח למצוא עד עכשיו. חיפשתי בכל מקום, הפכתי את הבית, קראתי להן, התחננתי, בכיתי, שום דבר לא עזר. כבר חמישה ימים אנחנו במצב כפית, זאת אומרת בלעדיה. תחושה עמומה אומרת לי שבקרוב שוב נבקר באיקאה.

עכשיו אתם מבינים למה אני חש טעם מסוים של החמצה?

כפול או בכלל לא

וזה עוד לא הכול, כי חוץ מהכלים אשפזנו המון דברים שהם לא חמץ אבל נפסלו לפסח בגלל אריזות פתוחות: הסוכר, המלח, התבלינים, הקטשופ, החרדל, השומשום, אבקת מרק, אבקת אפיייה, אבקת פיות, קפה, קקאו, זרעי צ'יה, זרעי פשתן, זרעי קיץ, זרעי פורענות של משהו מוזר שפעם קניתי בטעות במקום מה שאשתי ביקשה ומאז זה סתם שוכב אצלנו בארון, שמן זית, שמן קנולה, שמן סויה, שמן מנוע, דבש תמרים, דבש דבורים, מלכודת דבש (לא כולל הצנצנת שמצאתי אחרי שכבר סגרתי את כל הארונות), במבה, עמבה, חלבה, גמבה. לא יודע איך היא הגיעה לשם. בכל אופן ארזנו הכול יחד עם האורז והפופקורן והחומס והשעועית וכל הדברים שאשכנזים חשוכי מימונה לא אוכלים, החבאנו היטב במקום חשוך כמונו והלכנו לקנות

המכללה
האקדמית
אשקלון

Aac

כל האפשרויות פתוחות

לכל מה שתרצו להיות



ביה"ס למדעי הבריאות

B.Sc. במדעי התזונה
תוכנית ארבע שנתית כולל הכשרה ומוכרת כקדם רפואה
B.A. בבריאות הציבור
B.S.N. באֶחָיוֹת (סיעוד)
B.S.N. תוכנית להסבת אקדמאים באֶחָיוֹת (סיעוד)

הפקולטה לעבודה סוציאלית

B.S.W. בעבודה סוציאלית
B.S.W. תוכנית להסבת אקדמאים

מדעים מדויקים

B.Sc. במדעי המחשב

הפקולטה לקרימינולוגיה

B.A. בקרימינולוגיה

תוכניות הלימוד לתואר ראשון

מדעי החברה

B.A. בפסיכולוגיה
B.A. בפוליטיקה וממשל
B.A. בלימודים רב-תחומיים
במדעי החברה במסלולים:**
• מינהל עסקים
• משאבי אנוש
• חינוך

הפקולטה לכלכלה

B.A. בכלכלה וחשבונאות
לקראת רישיון "רואה חשבון"
B.A. בכלכלה וניהול
B.A. בכלכלה ושוק ההון
B.A. בכלכלה ולוגיסטיקה

תוכניות הלימוד לתואר שני

M.A. עם תזה בקרימינולוגיה קלינית
M.A. עם תזה בפסיכולוגיה רפואית
M.Sc. במדעי המחשב
M.A. בכלכלה יישומית
M.S.W. בעבודה סוציאלית
M.A. בקרימינולוגיה

יום
פתוח
י"א איור
9.5.25

החל משעה 9:00

50% הנחה
בדמי הרישום

שנה ראשונה
חינם*

סרטוני ישראל



*9925
www.aac.ac.il

לפרטים נוספים
סרקו את הקוד

שכר לימוד אוניברסיטאי
*לחיילים משוחררים ומסיימי
שירות לאומי-אזרחי על פי חוק
** המסלולים לא יצוינו בתעודת הגמר
אלא בנספח גיליון ציונים



קמפוס חרדי
08-6210080



מעונות



מכינות קדם
אקדמיות



מרכז
חוסן



מרכז לפיתוח
קריירה



מלגות



חנה קטן
chanakatan@gmail.com

נער הייתי גם זקנתי

ואז הוא נראה רב בעל זקן מכובד כמותם, וכאשר הוא מדבר עם פוליטיקאים הוא שם את ידיו על זקנו ואז הוא נראה מגולח כמותם... מצד שני צעירים רבים בימינו מגדלים זקן מסוגים שונים כאות לעצמאות ולרצון להיראות לא קונבנציונליים, וגם אומנים לא מעטים מעטרים את לחייהם וסנטריהם בזקן.

גם לשפם יש היסטוריה מעניינת לא פחות. בסוף המאה ה-19 ובראשית המאה ה-20, שליטים, מלכים וקצינים רבים בחרו להחליף את הזקנים בשפמים. לאחר מלחמת העולם השנייה ירד קרנו של השפם לטובת מראה מגולח, ורק בשנות ה-80 זכה השפם לעדנה, כאשר בקרב האוכלוסייה הציונית דתית, למשל, בעל שפם זכה לקיטלוג חברתי של "מזרחניק". בשנים האחרונות נכנס השפם לתרבות ההיפסטריה. לפני כעשרים שנה נוסדה במלבורן שבאוסטרליה מסורת בשם מובמבר, MOVEMBER (שילוב של המילים שפם ונובמבר באנגלית). זהו אירוע שנתי שנערך בחודש נובמבר, ובו מגדלים גברים רבים שפם כדי לעורר מודעות בתחום בריאות הגבר, שהוא תחום מוזנח ביותר בעיניי.

אינדקס השפם הוא מדד מודרני לשוויון הזדמנויות בתעסוקה בין נשים לגברים בארצות הברית. בשנת 2014 נמצא כי פחות מ-15 אחוזים מהגברים עטו עליהם שפם. החוקרים השתמשו בנתון המשעשע הזה, וערכו מחקר שבמהלכו בחנו את תמונותיהן של נשים שמנהלות מחלקות אקדמיות במגוון תחומי הרפואה מול תמונותיהם של מנהלים בעלי שפם באותן מחלקות. הם בנו את 'אינדקס השפם', שהוא מספר הנשים חלקי מספר המשופמים, כאשר השאיפה הייתה להגיע ליחס העולה על אחד, בלי צורך לפסול משופמים או לאכוף על המנהלים תקנות גילוח. התוצאות הצביעו על מספר מנהלי מחלקות משופמים גבוה בהרבה ממספרן של המנהלות.

צבא יהודי מזוקן. בעבר התירו פקודות מטכ"ל לחיילים לגדל שפם בלי להזדקק לאישור מיוחד. אחר כך נדרשו החיילים לקבל אישור לגידול שפם, והיום זה שוב אפשרי. לאחרונה צה"ל מנסה להיות שוויוני יותר, ולכן החליט לאפשר לכל חיילי צה"ל לגדל זקן באופן חופשי. אפשר לומר שהגיע הזמן, במיוחד כאשר צה"ל הופך להיות יותר ויותר צבא ה' וחייליו נדמים יותר ויותר לדוד המלך בכבודו ובעצמו. ארגון 'תורת לחימה' היה אחד הגורמים הבולטים במאבק למען מתן הפטור הגורף לגידול זקן לחיילים שמבקשים זאת, תוך כדי הסרת חסמים בירוקרטיים. החלטה זו משקפת גישה שוויונית ומכילה יותר של צה"ל כלפי סממנים אישיים. אגב, גם בתכשיטים המאושרים לחיילות ובצבעי הלק ניתנו כמה הקלות.

על פי פרטי ההסדר החדש, כל החיילים יהיו רשאים לגדל זקן מלא, שמתחיל מהפאות ומגיע עד הסנטר, או לחלופין זקן צרפתי. יחד עם זאת ההנחיות החדשות קובעות כי לא יתאפשר עיצוב הזקן במדרגות, ולא קיצוצו לכדי זיפים בלבד. הזקן יהיה חייב להתאים להופעה הצבאית הנאותה, כך שבכל זאת נשאר מקום לשיקול דעת של המפקדים ולשמירה על משמעת צה"לית. אכן, רבים מאלו ששיהנו מהשינוי בפקודה יהיו חיילים דתיים, אך ייתכן מאוד שיצטרפו אליהם רבים שירצו לחסוך את הטרחה שבגילוח בסדר היום הדחוס של ההשכמה הצבאית. אם הרווחנו בגלל זה הופעה יהודית יותר של חיילינו, דינו. צבא ה' כבר אמרנו? ●



איור: עדי דוד

לעיתים באותה כיתת לימוד חלק מהילדים נראים כמו רבנים צעירים, זקנים ארוך עד ברכיים, וחלקם נמוכים וחלקי פנים ומגיעים לחבריהם עד הכתפיים. לדעתי, כרופאה שעוסקת גם בגיל ההתבגרות, חשוב להשאיר את גידול הזקן והפאות במגרש של המתבגר, ולהמעיט בהערות. בשיעור יש כוח ואמירה אישית, שהיא כל כך חשובה בגיל הזה

סימן ההיכר של הרב בניום. נדמה לי שסימן ההיכר המובהק ביותר שלו היה הזקן העבות. היה זה הרב בניום רוזנצוויג זצ"ל, אדם יקר, תלמיד חכם וצדיק, שנקטף בדמי ימיו בתחילת חודש ניסן. רבות נכתב עליו ועוד ייכתב. את ר' בניום, בנה של חברתי סוזי, הכרתי מהסיפורים הרבים שזרמו אלינו מכלי ראשון מהגרעין התורני ברמת השרון, אותו מוביל ביד רמה חתנו הרב חנניה רכל, שהרב בניום זצ"ל היה לחברו הטוב.

שיערו של האדם הוא משהו פרטי מאוד, ובוודאי זקנו. התחלת גדילת הזקן היא אחד הסימנים לתחילת ההתבגרות הגופנית, תהליך שקורה בין גיל 12 לגיל 17, והספקטרום הוא רחב. כשבעלי עבד כר"ם בחטיבה בשעלבים, הייתי צופה במעגל הרוקדים בלילות שבת שבהם אכלנו עם התלמידים בחדר האוכל של הישיבה, ומשתעשעת מהמראה של ילדים באותה כיתת לימוד. חלקם נראים כמו רבנים צעירים, זקנים ארוך עד ברכיים, וחלקם נמוכים וחלקי פנים ומגיעים לחבריהם עד הכתפיים. לדעתי, כרופאה שעוסקת גם בגיל ההתבגרות, חשוב להשאיר את גידול הזקן והפאות במגרש של המתבגר, ולהמעיט בהערות או בהנחיות. בשיעור יש כוח ויש בו אמירה אישית והוא נתיב להבעת זהות עצמאית, שהיא כל כך חשובה בגיל הזה, ולא רק בגיל הזה.

כוחו של הרצל. בתקופת התנ"ך היה מקובל לגדל זקן, והופעה עם פנים מגולחות נחשבה מבוזה. כאשר חנוך מלך עמון שילח את שליחי דוד המלך בחזרה לארצם כשחצי זקנם מגולח, הורה להם דוד להשתתף בעיר עד שזקנם יצמח שוב, ועל רקע מעשה זה יצא מיד למלחמה בבני עמון. מעניין לציין שהמכרים והנזירים הקתולים מקפידים על זקן מגולח דווקא, אולי כדי להיבדל מהיהודים ולהבדיל מהמוסלמים, בעוד שרוב הנזירים והמכרים של הנצרות בארצות המזרח הם בעלי זקן. בימינו, רוב הגברים בעולם רגילים לגלח את זקנם, ולכן יש בגידול זקן אמירה מסוימת, וזקן שבוטל בצבעו ובגודלו הוא סימן היכר לאדם הנושא אותו, בעיקר אם הוא חי בחברה שבה מגודלי הזקן מעטים. כל חברה והאמירה שלה. רבים מהיהודים המקפידים במצוות נושאים זקן על לחייהם וסנטריהם במשך כל חייהם הבוגרים. ולהבדיל, גם אצל רבים מהמוסלמים והסיקים ההודים גידול זקן הוא חלק מהתרבות והדת. ההופעה המלכותית של הרצל, שסייעה לו מאוד במשימה שלקח על עצמו לארגן ולהנהיג את העם היהודי בתקופתו, נבעה בחלקה מהזקן המהודר והמרשים שנשא. גם האלוף יצחק שדה ז"ל והאלוף עמרם מצנע יבדל"א זכורים לא מעט בגלל זקניהם, וכך גם יהודים חשובים אחרים שהזקן הפך לחלק מדמותם הציבורית.

למה לגדל חצי זקן. יש זקנים מסוגים שונים. ישנם זקנים מלאים ועבותים, זקנים קצרים שהם למעשה השארת זיפים על הפנים כשהלחיים כמעט מגולחות לגמרי, זקן צרפתי - זקן דק סביב חלק מהפנים, לעיתים בלי שפם, וזקן תיש - השארת זקן רק באזור הסנטר, ועוד. לעיתים מדובר רק באופנה ולפעמים יש לסוג הזקן טעמים חברתיים או דתיים. הרב מאיר בר אילן ז"ל גידל זקן בחצי התחתון של פניו, והחלק העליון של לחייו היה מגולח. הוא היה אומר בבדיחות הדעת שכאשר הוא מדבר עם רבנים הוא מניח את ידיו על החלק העליון של הלחיים

קרן קימת לישראל



אשכולות
מרכז הסיור והתודעה של ישראל

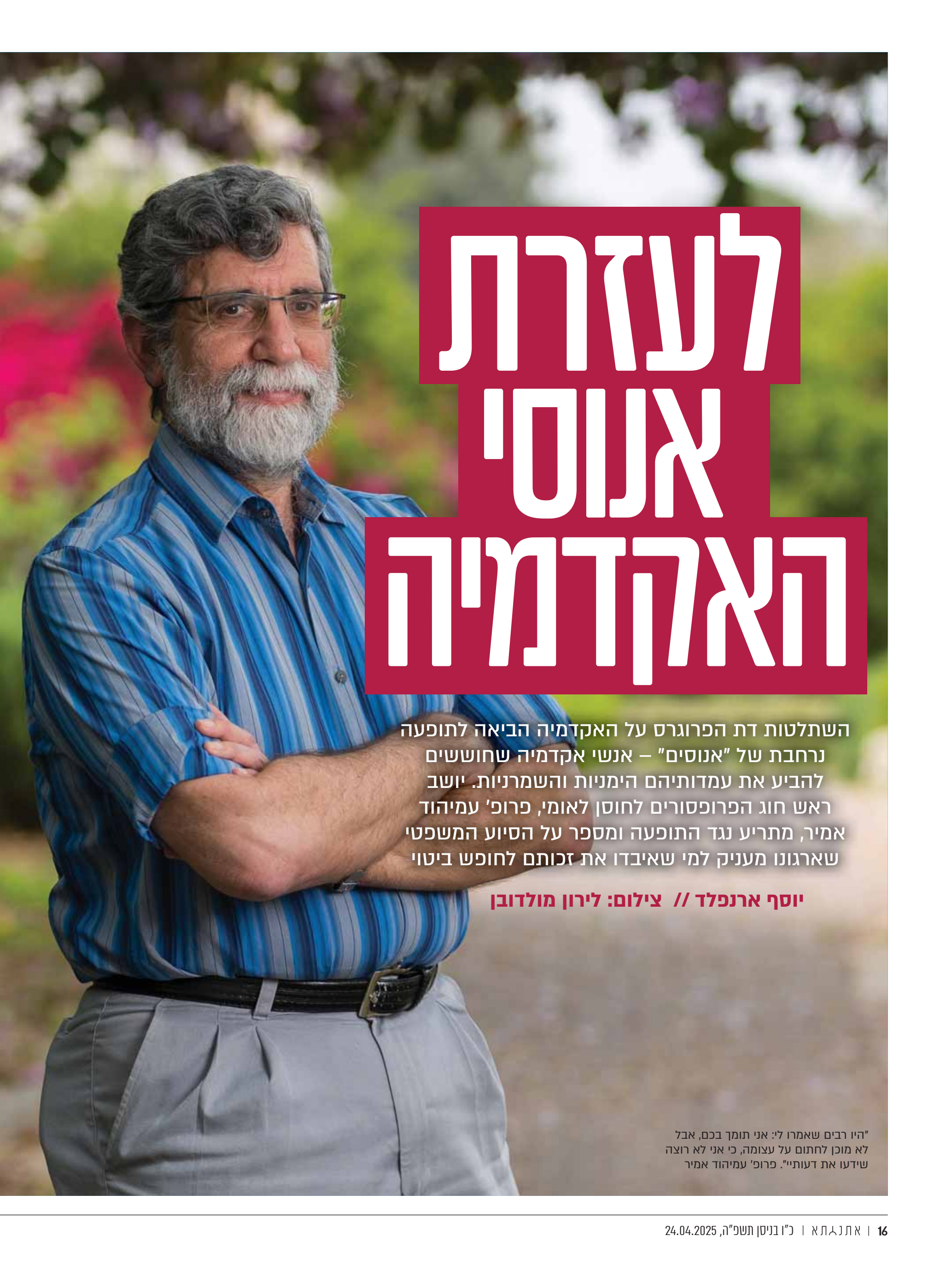
א19

ישראלים כן הולכים ברגל!



תודה לעשרות אלפי המטיילים שבחרו לחגוג איתנו את כסח
כמו שרק ישראלים יודעים: בשטח, באהבה וביחד!





לעזרת אנוסי האקדמיה

השתלטות דת הפרוגרס על האקדמיה הביאה לתופעה נרחבת של "אנוסים" – אנשי אקדמיה שחוששים להביע את עמדותיהם הימניות והשמרניות. יושב ראש חוג הפרופסורים לחוסן לאומי, פרופ' עמיהוד אמיר, מתריע נגד התופעה ומספר על הסיוע המשפטי שארגונו מעניק למי שאיבדו את זכותם לחופש ביטוי

יוסף ארנפלד // צילום: לירון מולדובן

"היו רבים שאמרו לי: אני תומך בכם, אבל לא מוכן לחתום על עצומה, כי אני לא רוצה שידעו את דעותיי". פרופ' עמיהוד אמיר

החידק הפוליטיציבורי של פרופ' עמיהוד אמיר, יושב ראש חוג הפרופסורים לחוסן לאומי, התחיל לקנן אצלו בזמן הפגנות "קסינג'ר גו הום" ב-1973, כשקסינג'ר בא והציל את הארמיה השלישית בסוף מלחמת יום כיפור. "הייתי נער בן 17, אבל כבר אז הייתי יוצא להפגנות, כי ראיתי בעיה בזה שעם ישראל נכנע לכל מיני גויים", הוא משחזר.

השנים חלפו, אמיר בגר ואף התקדם בסולם האקדמי עד לפרופסורה, אבל המציאות המעוותת להשקפתו המשיכה להציק לו, ואליה נלווה גם הרצון להמשיך בעשייה ציבורית לתיקון. לפני 15 שנים הצטרף לחוג הפרופסורים לחוסן לאומי, עד שהפך בשנים האחרונות למי שעומד בראשו. על אף היותו איש אקדמיה בכיר בתחומו, פרופ' אמיר אינו חושש להצביע על יעד שיש מי שיקרא לו משיחי: הקמת בית מקדש, ועכשיו.

"מהיום שבו הקדוש ברוך הוא נתן לנו ביד את הר הבית ועד היום עברו כמעט 60 שנה, ואנחנו עוד לא שם, עוד לא בנינו. למה?!" הוא תוהה בצער. "הציבור בישראל היה ערוך לזה. השיר 'ברחובנו הצר' לא היה של אברהם פריד, זה היה שיר שכולם בישראל שרו. הבנאי חולם שהוא 'ניח למקדש את אבן הפינה'. למה לא עשינו את זה עד היום? זו צרה צרורה, ובגללה באות עלינו מכות בזו אחר זו".

"גם היום אנחנו לא בונים את בית המקדש. מה עוד אנחנו מחכים שיקרה? כבר קיבלנו את טבח שמחת תורה", הוא מוסיף. "זה יקרה בסוף, לא תהיה ברירה, אבל למה אנחנו צריכים לשלם מחיר כבד? למה לא לקום ולעשות את זה? זאת הייתה ההרגשה שלי מקדמת דנא, ולכן כבר לפני כ-15 שנים הצטרפתי לחוג הפרופסורים. אני לא קורא לזה פוליטיקה, אלא האמונה היהודית אומרת שהקדוש ברוך הוא שם אותנו בדור שבו בידינו להביא את הגאולה", וההצטרפות לחוג האקדמי לאומי הזה היא צעד בדרך לשם.

הקולגה הצמוד ניתק מגע

אל חוג הפרופסורים לחוסן לאומי, כאמור, הצטרף פרופ' אמיר כבר לפני שנים רבות, ובעשור האחרון אף משמש בו חבר הנהלה. תחילה הוא מנתח את התהליך שעברה האקדמיה, שבו הפכה ממוסד מחקרי פוליטי. "מאז ומתמיד האוניברסיטאות והאקדמיה היו שמאלניות", הוא מקדים. "הייתה תקופת פריחה ב-150 השנים האחרונות, כשהאוניברסיטאות הפכו להיות אוניברסיטאות מחקר. אומנם הגישה הייתה עדיין שמאלנית וליברלית, אבל מה שהנחה את האוניברסיטאות ומה שעמד לנגד עיניהן היה האמת המדעית. בעיקר ב-70 השנים האחרונות לא היה אכפת להם אם חבר הסגל הוא אישה או יהודי דתי, אלא מה התפוקה המדעית שלו. לדאבוננו, חל כרסום בגישה הזאת". הוא ממחיש זאת בסיפור: "באחת משיבות הסנאט האחרונות של אוניברסיטת בר אילן שישבתי בהן, מישהו אמר לי: יש דברים יותר חשובים מהאמת המדעית, והם הערכים של האדם. הערכים פירושם ערכי הפרוגרס. זה קורה היום אפילו באוניברסיטת בר אילן. רק 30 אחוזים מהסגל עדיין מחזיקים בתפיסת העולם המקורית של בר אילן, שלפיה היהדות חשובה. יותר מ-60 אחוזים הם פרוגרסיביים".

חוג הפרופסורים נתפס יותר כנישה ימנית מאשר אנטי פרוגרסיבית.

"זה לא עניין של גישה ימנית", הוא מוחה. "לאחרונה השם השתנה לחוג הפרופסורים לחוסן לאומי, אבל לפני כן הוא היה חוג הפרופסורים לחוסן מדיני וכלכלי. הרעיון היה שאנחנו רוצים לתת פתחון פה לחברי סגל שתפיסת העולם שלהם איננה ליברלית-שמאלנית, אלא שמרנית-קפיטליסטית. כשהיינו מסתובבים בהפגנות עם חולצות חוג הפרופסורים לחוסן לאומי, אנשים היו נדהמים: מה? יש גם פרופסורים שתומכים בנו? זה נראה כאילו כל הפרופסורים הם אנשי פרוגרס ואנשי שמאל". כחלק מהמלחמה של חוג הפרופסורים נגד הפרוגרס, הם מפעילים קבוצה של עורכי דין שמסייעים לחברי





צילום: קלרה בן שושן



סגל שמתנכלים להם באוניברסיטאות ובמכללות בישראל, בגלל הזיקה שלהם לימין או בגלל התבטאויותיהם. מעט מקרים של אנשים שהובאו לפני ועדות משמעת ונקראו לשיחה בפני רקטורים. אנחנו שולחים ייצוג של עורכי דין כדי שהאוניברסיטה לא תוכל לפטר אותם, ויבינו שתהיה כאן בעיה משפטית. זאת תופעה רצינית וקשה להתכחש לה. טיפלנו בלא מעט מקרים ועזרנו לאנשים שחששו שיפטרו אותם בגלל השקפת העולם הימנית שלהם.

לשיטתו, הבעיה החריפה עשרת מונים בשנים האחרונות בגלל שהליברליות והשמאלניות הפכו להיות פרוגרסיביות, וזאת כבר דת. "לפני כן זה לא היה דת, אלא השקפת עולם", הוא קובע ואף ממחיש זאת בסיפור אישי כואב: "היה לי חבר טוב. אומנם הוא היה שמואל, ממקימי 'שלום עכשיו', אבל היינו חברים ממש טובים. כתבנו עשרות מאמרים ביחד, קיבלנו קרנות מחקר ביחד. היינו בכל השמחות המשפחתיות זה של זה, היינו יחד בחור'ל. כשהיינו יחד בכנס, אם הייתה שם מסעדה כשרה, הוא היה בא איתי למסעדה הזאת. כולם התפלאו, איך יכול להיות שאדם כל כך שמאלני יכול להיות חבר כל כך טוב של מישהו ימני."

"כל זה היה טוב ויפה עד לפני שנתיים, כשהוא הפך משמאלני לפרוגרסיבי. זאת דת פנאטית. היום הוא לא מוכן לדבר איתי, לא מוכן להיות איתי תחת אותה קורת גג. עד כדי כך שכשהיה לנו כנס בין לאומי משותף, בהזמנה של הכנס הוספתי את שמו. בפעם הראשונה מזה שנה קיבלתי ממנו אות חיים, כי עד אז הוא לא ענה. לגמרי התעלם. אבל פה הוא צעק: להוציא מיד את שמי! השם שלי לא יהיה ביחד עם השם שלך כמארגן הכנס! עד כדי כך הפנאטיות נכנסה כאן, כי זו דת. עכשיו הוא אדם דתי פנאטי", הוא נאנח.

אחת התופעות הכואבות שמתאר פרופ' אמיר, כתוצאה משלטון הפרוגרס בעולם האקדמיה, היא ה"אנוסים". אנשים שותקים ולא אומרים את דעתם מחשש שיבולע להם, הוא מתאר. "האוניברסיטה היא מוסד שעובד בצורת גילדה של ימי הביניים. אם לא אזהבים אותך - לא תתקדם, המאמרים שלך לא יפורסמו. לכן אנשים מעדיפים לשתוק. היו רבים כאלה שאמרו לי: אני תומך בכם, אבל לא מוכן לחתום על עצומה, כי אני לא רוצה שידעו. אם ידעו שאני בצד הימני - יבולע לי באוניברסיטה. מצד שני אני די אופטימי, כי יש מעט מאוד פרוגרסיבים בישראל. 80 אחוזים מהעם הם יהודים."

אולי מהעם כן, אבל מהאקדמיה לא.
"באקדמיה 80 אחוזים פרוגרסיבים, אבל בעם 80 אחוזים הם יהודים, ולכן בסופו של דבר יהיה כאן מהפך. יש המון חבר'ה ימנים שגומרים דוקטורטים, וכנראה ילכו למוסדות שמרניים יותר, כמו אוניברסיטת אריאל והמרכז האקדמי לב, שיעלו על חשבון אוניברסיטאות ותיקות שהפכו להיות פרוגרסיביות. זה בא מלמטה. אם 80 אחוזים מהעם הוא לא פרוגרסיבי, והוא לא, אז לא יהיה אפשר להחזיק כאן מעמד בצורה הזאת יותר מדי זמן."

בסוף, כמה שבמרכז האקדמי לב

ובאוניברסיטת אריאל יקלטו סטודנטים, אין להם קיבולת מתאימה לכל כך הרבה סטודנטים.

"אולי הם יגדלו ויפתחו אוניברסיטאות חדשות", הוא מציע. "בארצות הברית יש להם היום את אותה בעיה. אוניברסיטאות כמו קולומביה והרווארד נמצאות בצרה. אנשים הפסיקו לבוא. בהרווארד היו השנה הכי פחות נרשמים מכל השנים. אנשים אומרים: למה אני צריך ללכת לשם? אני יכול ללמוד באונליין. המהפכה המדעית שינתה את האוניברסיטאות לאוניברסיטאות מחקר. עכשיו אנחנו במהפכת המידע, ויש לאוניברסיטאות תחרויות מקוונות באינטרנט. כמו שהעיתונים היו חייבים להמציא את עצמם מחדש, גם האוניברסיטאות הולכות להשתנות. גם בגלל מהפכת המידע, אבל גם בגלל הפרוגרס. בארצות הברית, למשל, נפתחה לפני שנה אוניברסיטה חדשה. היא נקראת University of Austin והדגל שלה הוא חוסר ההתעסקות עם פוליטיקה ועם פרוגרס, אלא התמקדות במטרה הראשונית של האוניברסיטאות - האמת המדעית."

אמיר מעריך כי בארץ יהיה גם שינוי מבפנים במוסדות הישנים. "בר אילן, שהייתה אוניברסיטה דתית, הפכה להיות אוניברסיטה דתל"שית. אפילו בקרב חברי הסגל אין רוב דתי. 60 אחוזים כבר אילן היום הם פרוגרסיביים. זה קרה בהדרגה, אף על פי שהיא התחילה כאוניברסיטה דתית יהודית. יכול מאוד להיות שבהדרגה, בתוך 20 שנה, היא לא תהיה פרוגרסיבית ותחזור למה שהיה פעם. כי העם בישראל מסורתי, ראינו את זה במלחמה."

שליחות משולשת בהודו

מקום הולדתו של פרופ' אמיר מפתיע במיוחד. הוריו נשלחו בשנת 1953 למומבאי (שאו נקראה בובמביי) שבהודו. לקראת סוף השליחות, בשנת 1956, הוא נולד. למעשה הייתה להם שליחות

"באחת משיבות הסנאט האחרונות של אוניברסיטת בר אילן מישו אמר לי: יש דברים יותר חשובים מהאמת המדעית, והם הערכים של האדם. הערכים פירושם ערכי הפרוגרס. זה קורה היום אפילו באוניברסיטת בר אילן. רק 30 אחוזים מהסגל עדיין מחזיקים בתפיסת העולם המקורית של בר אילן, שלפיה היהדות חשובה יותר מ-60 אחוזים הם פרוגרסיביים"

משולשת, ובראשה לדאוג לחיים היהודיים בהודו. בימים ההם היו בהודו יהודים רבים, ובמומבאי עצמה היו המון בתי כנסת. "הברית שלי הייתה בבית הכנסת מגן דוד, בית כנסת ענקי שקיים עד היום. היו שם כמה קהילות של יהודי עיראק ופרס, קהילת בני ישראל, שהיו שם מקדמת דנא, והקהילות של הקוצ'נים בדרום", הוא מתאר את החיים היהודיים באותם ימים. "בכל שבת אבא היה הולך ודורש בכל בתי הכנסת במומבאי. הייתה לו קבוצה של חסידים שהיו הולכים אחריו,

לכן הוא נאלץ לדרוש דרשה שונה בכל בית כנסת. הם פתחו שם סניף בני עקיבא ועשו מחנות קיץ בקשמיר."

השליחות השנייה של הוריו הייתה מטעם הסוכנות היהודית: להעלות את יהודי הודו לארץ. "במשך שלוש שנים היו שולחים ארצה שלושה מטוסים בשבוע, עד שרוקנו את הודו מיהודים. בשנת 2000, כשהייתי עם אמא שלי עליה השלום במומבאי, הלכנו לבית הכנסת הגדול. היו שם בקושי 20 אנשים, רובם תיירים ואנשי עסקים מישראל. אמא זוכרת את בית הכנסת מלא מפה לפה."

השליחות השלישית הייתה מטעם הרבנות הראשית, לוודא את יהדותם של קהילת בני ישראל. "אבא מצא שם מנהגים שלא רואים היום. הוא נכנס לבית של מישהו שהראה לו גט שחרור של סבא של סבא שלו שהיה עבד כנעני - תלוי על הקיר. ברגע שעבד כנעני מקבל גט שחרור, הוא אוטומטית מתגייר והופך ליהודי. כך הם הוכיחו את יהדותם."

בגיל שלושה חודשים הגיע פרופ' אמיר לארץ. שנותיו הראשונות עברו עליו בחיפה, בשל תפקידו של אביו כמפקח על בתי הספר הממלכתיים-דתיים באזור הצפון. אך בתוך שנים ספורות נשלחה המשפחה לשליחות נוספת, הפעם לברזיל. "אבא היה אחראי על כל בתי הספר היהודיים בברזיל. הוא פתח בתי ספר בבלו הוריוזונטה ובסאו פאולו, אבל גרנו שלוש שנים בריו דה ז'ניירו. שם גרתי מגיל שלוש עד גיל שש. למרות שעובנו כשהייתי קטן, עד היום אני עוד קורא פורטוגזית ומדבר קצת."

עם החזרה לארץ הוא למד בבית הספר הממלכתי-דתי יבנה ברמת גן, ובהגיעו לכיתה ח' שוב נסעה המשפחה לשליחות, הפעם לארצות הברית. "אבא היה מרכז המורים השליחים בארצות הברית ובקנדה". במהלך שלוש שנות המגורים בניו יורק סיים את לימודי התיכון בשיבה יוניברסיטי. וכך, בגיל 16, כששב ארצה, כבר החל ללמוד לתואר ראשון במתמטיקה ומדעי המחשב באוניברסיטת בר אילן. בגיל 18 התגייס לצה"ל במסלול עתודאי מקוצר של שנתיים, שבמהלכן סיים תואר שני

"הופכים את האוניברסיטאות ללא רלוונטיות"

חוג הפרופסורים לחוסן לאומי מונה היום כ־360 חברים, לצד לא מעט אנשי אקדמיה שבאופן רעיוני תומכים בחוג, אבל מעדיפים לא לצאת מהארון. "הם עדיין אנוסים. זאת באמת בעיה. אני לא בא בטענות לאף אחד. זה קשה, זו הפרנסה. מה אני אגיד לבן אדם? 'שיפטור אותך'? אם הוא מחליט להצטרף אלינו, אני אעזור לו".

חוג הפרופסורים היה נחשב לגוף חזק, מדובר ופעיל בשנות אוסלו ואפילו במאבק נגד תוכנית ההתנתקות. כיום הוא פעיל בעיקר פנימה באמצעי התקשורת הימניים, אולם פרופ' אמיר מחדד את חשיבות פעילותו. "כאמור, הפעילות רלוונטית לפרופסורים עצמם, כלומר אנחנו עוזרים לאותם אנוסים. כמו כן נפגשנו עם שר המשפטים ועם שר החינוך. יש לנו קול גם במסדרונות הכנסת. אנחנו מופיעים הרבה ב'בשבע', בערוץ 14 ובערוץ TOV. אנשים רבים שומעים אותנו. לפעמים כשאני הולך לסופר, באים אליי אנשים ואומרים: 'ישר כוח, ראינו אותך בערוץ 14, טוב שאתה נותן לנו פה'. אז רואים אותנו, וזה חשוב ששומעים שיש אקדמאים גם בצד השני - בצד היהודי, בצד הלאומי. בוודאי שלא תמצא אותנו בערוץ 11, 12 או 13. לעיתון הארץ אני לא אשלח מאמר, גם אם הם ירצו. אבל פרסמנו מאמרים במקור ראשון וב'ישראל היום'. רואים אותנו בעוד מקומות".

בשנתיים האחרונות מהווה ועד ראשי האוניברסיטאות ראש חץ במאבק נגד הממשלה, הרפורמה ועוד. הם לא מהססים לקרוא להשבתת הלימודים לטובת מאבקים פוליטיים מובהקים. כנגד ההתנהלות של ראשי האוניברסיטאות שמוציאים מכתבים ברוח זו, דואגים בחוג הפרופסורים להוציא גם הם מכתבים. "ההתנהלות שלהם מחפירה, הם בוגדים בייעוד המדעי שלהם. עכשיו יש להם ייעוד חדש: הם אנשים דתיים פנאטיים פרוגרסיביים. זה יהרוס את האוניברסיטאות וכבר עכשיו זה הורס. בארצות הברית אוניברסיטאות אדירות קורסות, וגם בארץ זה יקרה. זה יהרוס את האקדמיה".

לצד המעבר למוסדות אקדמיים נקיים מפוליטיקה, מעריך פרופ' אמיר כי חלק מהסטודנטים הפוטנציאליים בכלל יעדיפו לדלג מעל התואר היישר אל שוק העבודה. "אנשים פשוט לא ילכו לאוניברסיטה. כבר היום אני שומע מהרבה חבר'ה: היינו תוכניתנים ב־8200. למה אני צריך תואר באוניברסיטה, כדי שיבלבלו לי את המוח עם פרוגרס?" הוא מתאר. "צעירים שיש להם רק את הרקע הנדרש במדעי המחשב, מוצאים עבודה בתחום הסייבר גם בלי שיש להם תואר אקדמי, בגלל שהם מגיעים עם ניסיון. זה קורה גם בתחומים אחרים. אנשים אומרים: אני יושב ושומע קורסים או פודקאסטים וזה מספיק לי. למה אני צריך לשמוע איזשהו שמאלן שיכניס לי לראש את הדברים הלא לגיטימיים שלו?"

"עולם האקדמיה לא גדל", הוא קובע. "רואים שהאוכלוסייה גדלה, והעולם האקדמי לא גדל. זאת אומרת שהוא מצטמצם. הם תורמים לזה במו ידיהם, כי הם הופכים את האוניברסיטאות ללא רלוונטיות, משום שאנשים יכולים לקבל את המידע הצרוף במקומות אחרים. אצלם לא מקבלים את המידע הצרוף, משום שהוא מגיע מלוכלך על ידי דת, ולכן אנשים מחפשים את עצמם במקומות אחרים".

כללית שלחה אותה לאילת. אילת היא עיר של 50 אלף איש, והגיעו אליה עוד 60 אלף מפונים ופליטים מעוטף עזה, מתוכם הרבה ילדים, חלקם בלי הורים. העיר יותר מהכפילה את עצמה וכל התשתיות קרסו. קופת חולים כללית פתחה שם קליניקה, ואשתי, שהיא המומחית בארץ לעניין הזה, הגיעה לבית החולים יוספטל כדי לארגן אותם לאירועים רבי נפגעים. עד אז יוספטל היה בית חולים ממיין, ובמקרה של טראומה היו מעלים את הפצוע על מסוק לסורוקה, אבל בסורוקה המסדרונות היו מלאים אז בפצועים מהנובה ומהיישובים ולא היה מקום לסיכה. לכן היה צריך לטפל בפצועים באילת עצמה. היא נשארה שם חמישה שבועות להכשיר את בית החולים לטיפול באירועים רבי נפגעים, ועד היום היא נוסעת לאילת פעם בחודש או חודשיים כדי לתחזק".

עם הגעתו ארצה חזר פרופ' אמיר לאוניברסיטת בר אילן, שבה סיים את הדוקטורט 11 שנים קודם לכן. בשלב מסוים מונה לתפקיד ראש פרויקט השו"ת, אותו ניהל במשך שנה. "באותם ימים, לפני 25 שנה, הפרויקט שנמכר על גבי דיסקים היה מאוד כבד ומאוד יקר, והשתמשו בו רק רבנים, חוקרים וישיבות. הצבנו לעצמנו מטרה להגיע לכל בית. הוצאנו גרסה מקוצרת וקראנו לה 'גרסת בר מצווה', שכללה ספרייה יהודית בסיסית של תנ"ך, תלמוד, מפרשים וכדומה. היא נמכרה במחיר סביר לאנשים פרטיים. גם כיום, בעידן הדיגיטל, פרויקט השו"ת עדיין רלוונטי, היות שיש שו"תים שנמצאים רק שם".

כשהמחלקה למדעי המחשב פרשה מהמחלקה למתמטיקה והפכה למחלקה עצמאית, מונה פרופ' אמיר לראש המחלקה הראשון, תפקיד שאותו מילא במשך חמש שנים. "בחמש השנים האלה הצלחנו להעלות את המחלקה על דרך המלך. התחלנו כשהמחלקה הייתה על הקרשים. היו בה 15 חברי סגל על 2,000 סטודנטים, ולא הצליחו להשתלט עליהם. הרמה הייתה נמוכה כל כך, שבמודעות דרושים שפורסמו בעיתונים נכתב: 'דרושים בוגרי מדעי המחשב מכל האוניברסיטאות חוץ מבר אילן'. בתוך חמש שנים הגענו למצב שבו המחלקה דורגה בין מאה המחלקות הטובות בעולם למדעי המחשב".

לאחר מכן התקדם לתפקיד דיקן הפקולטה למדעים במהלך השנים הנחיתי 25 סטודנטים לדוקטורט. יש 25 דוקטורים ופרופסורים בעולם שהייתי המנחה שלהם. יש כבר אפילו דור חמישי: סטודנט של סטודנט של סטודנט שלי, שכבר עושה דוקטורט. חלקם באוניברסיטאות בארצות הברית, וחלקם באוניברסיטאות בארץ. השנה יצא לגמלאות, והפך לפרופסור אמריטוס. במקביל נבחר להיות יושב ראש חוג הפרופסורים לחוסן לאומי.

בארצות הברית ב־MIT בבוסטון. התכנון המקורי היה לחזור ארצה עם סיום הפוסט־דוקטורט, אך בהשגחה פרטית, דווקא כשהוא נתקע עם רכבו בבולטימור בדרך לכנס בושינגטון, פגש את עליזה, רעייתו לעתיד. הרצון היה להגיע ארצה אחרי החתונה, אך בשל היותה בעיצומם של לימודי רפואה, קבע הזוג הצעיר את מושבו בארצות הברית למשך שלוש שנים לפחות, שבמהלכן החל לעבוד כחבר סגל באוניברסיטת מרילנד בקולג' פארק. "אחרי זה התברר שבארצות בארצות הברית ההתמחות קצרה יותר מאשר בארץ, אז כבר נשארו עוד שלוש שנים והיא

במתמטיקה. בגיל 20 עבר לשירות פעיל של שש שנים בפרויקט מיוחד ב־8200. "בשלוש השנים הראשונות השירות היה בארצות הברית, ובשלוש השנים האחרונות כבר היינו מערכת פעילה בארץ. בשלוש השנים האלה גמרתי את הדוקטורט".

הדוקטורט שלו, שעסק בלוגיקה מתמטית, גרם לו להעמיק בהשקה בין תחום המתמטיקה והמחשבים ובין היהדות. "רבי אליעזר אמר לתלמידיו: מגעו בניכם מן ההיגיון. חשבתי שלפי היהדות לוגיקה זו בעיה, אבל אז ראיתי שהיגיון בתור מילה ללוגיקה זו המצאה של אבן עזרא. כי מה זה היגיון בעברית? 'עלי עשור ועלי נבל, עלי

"הם אנשים דתיים פנאטיים פרוגרסיביים. זה יהרוס את האוניברסיטאות וכבר עכשיו זה הורס. אנשים אומרים: אני יושב ושומע קורסים או פודקאסטים וזה מספיק לי. למה אני צריך לשמוע איזשהו שמאלן שיכניס לי לראש את הדברים הלא לגיטימיים שלו?"

סיימה את ההתמחות ברפואת ילדים. רצינו לחזור לארץ, אבל אז היא רצתה לעשות תת־התמחות ברפואה דחופה לילדים - דבר שהיה חדש באותם ימים, אפילו בארצות הברית. בבית החולים שניידר ביקשו ממנה: תעשי את התת־התמחות בסקוטיש רייט באטלנטה ותבואי אלינו. בשנים האלה הייתי חבר סגל בג'ורג'יה טק".

כשד"ר אמיר סיימה את ההתמחות, עלתה המשפחה לארץ. כיום אשתו משמשת סגנית מנהל המיון בשניידר. "היא עשתה גדולות ונצורות", מעיד בעלה. "בתחילת המלחמה, קופת חולים

היגיון בכינור'. היגיון זה קול, ולוגוס זה תורת הדיבור ביוונית. האבן עזרא הפך את זה לתורת ההיגיון. עד אז חשבו שהלב הוא זה שחושב, וכך היגיון הלב הוא תורת ההיגיון. לא זה מה שרבי אליעזר הגדול אמר. האבן עזרא קרא ללוגיקה תורת ההיגיון, ואמר שראוי לכל בן תורה ללמוד את תורת ההיגיון. אפילו הרמב"ם כתב ספר בלוגיקה. זה לא הלוגיקה המודרנית, אלא לוגיקה מתמטית של תקופתו. כך שבלי הלוגיקה, אנחנו באמת לא יכולים ללמוד את התורה". בהיותו בן 27 בלבד יצא לפוסט־דוקטורט

צילום: שאטרסטוק



"בארצות הברית אוניברסיטאות אדירות קורסות בגלל הפרוגרס, וגם בארץ זה יקרה". אוניברסיטת MIT בבוסטון

צילום: מאיר אליפור

התחלה// נולדה בשנת 1927 בטרנסילבניה שברומניה (סופחה להונגריה במהלך מלחמת העולם השנייה). הבת השלישית מתוך חמישה ילדים.

אבא// אהרון קליין הי"ד, בן 48 בהירצחו באושוויץ. בימים שלפני המלחמה היה סוחר טקסטיל, חזן וכנר מוכשר. "אבא היה איש גבוה, יפה ועדין עם זקן קטן ומטופח. אדם יקר עם חיוך ועיניים יפות".

אמא// מטילדה קליין הי"ד, בת 48 בהירצחה באושוויץ. "אמא הייתה עקרת בית מעולה, אישה אצילית ועדינה, חכמה וחמה. גידלה חמישה ילדים ברוך ועונג ובחוכמת חיים. היא הייתה המחנכת של הבית".

שבת בבית// "גדלתי בבית מוזיקלי מאוד. אני עוד זוכרת אותנו מסובים סביב שולחן השבת, שרים יחד זמירות. לרובנו היה קול ערב, מורשת מאבא שהיה חזן. השבת בבית עם אבא ואמא הייתה מעין עולם הבא. לפעמים היינו מפעילים בבית את הפטיפון ומאזינים לפרקי חזנות. לפעמים אבא היה לוקח את הכינור, מנגן ושר בקולו הערב".

הגרמנים באים// כשהייתה בת 13, בשנת 1940, סופח אזור מגוריהם להונגריה. מאותו יום נאסר על היהודים לעסוק במסחר ובתי העסק שלהם הוחרמו. שני אחיה של ציפורה, יוסף ומרדכי, גויסו לעבודות כפייה. "עם הזמן נהיה מסוכן לצאת מהבית. שללו מאיתנו את כל הזכויות. עד אותו יום חיינו בשלווה עם ההונגרים, וכשהגיעו הנאצים גם הם השתנו מקצה לקצה. הציקו ליהודים ותקפו אותם בכל פינה".

המזוודה// "המצב כבר היה קשה. נשארנו בלי מזון בבית. בניסיון להתפרנס אמא שחטה את האווזים האחרונים שנותרו לנו ואת שומן האווזים, שהיה מצרך יקר, ארוזה והכניסה למזוודה. אמא נתנה לי הוראה להבריח את המזוודה ולמכור את השומן בבודפשט וכך עשיתי. אבל ביציאה מהרכבת אחד העובדים לקח ממני את המזוודה והניח אותה בצד. הלב שלי הלם בעוז. ידעתי שעשרים קילו שומן האווז הם אוצר. ברגע שהוא לא הסתכל, חטפתי את המזוודה וברחתי מהר ככל שיכולתי". את השומן מכרה בהצלחה ואת הכסף הביאה למשפחתה.

מגורשים// כשהייתה בת 17, באביב 1944, גורשו כל יהודי העיירה מביתם. "יום אחד דפקו בפראות על הדלת וצעקו: 'ז'ידים החוצה. יהודים החוצה'. ידענו מיד שאנחנו בצרה צרורה. ריכזו אותנו בבית הכנסת ומשם הועברנו לגטו. יום אחד העמיסו אותנו על קרונות משא לבהמות ונעלו את הדלתות. במשך שלושה ימים נסענו בתנאים לא אנושיים, צפופים בעמידה ובמחנק נורא, בלי מזון ומים. הייתה צחנה. לא היו עצירות. אני זוכרת תינוקות צורחים עד אימה".

אושוויץ// אחרי שלושה ימים הרכבת עצרה בבת אחת. "דלתות הקרונות נפתחו בסערה. הגענו לרמפה של בירקנאו. יהודים בבגדי פסים שחור-לבן זירזו אותנו החוצה. הנאצים צרחו: שנאל! שנאל! כולם לצאת! בבת אחת הפרידו אותנו מההורים שלי ומאחי הקטן. ראיתי את אבא ואמא מציצים אלינו. זאת הייתה הפעם האחרונה שראיתי אותם". את אחיה הצעיר ואת הוריה לקחו היישר לתאי הגזים. "הובילו אותם ישר לקרמטוריום. את אבא ואמא היקרים ואת אחי המתוק אברהם משה (תיבי) בן ה-12, עם הלחיים האדומות והפאות הקטנות".

מנגלה// "אותנו לקחו למקלחות, גוזזו לנו את השיער וריכזו אותנו במגרש. קצין גרמני נכנס, זה

ציפורה פיבלוביץ

98

אלמנה, אמא לשלושה, סבתא לנכדים ולנינים

תושבת ירושלים

שורדת שואה, מרצה ואשת עדות, מחברת הספר 'במצוק ובתחייה'

קבוצת הכשרה שכללה כ-40 חברים מיוצאי צ'כוסלובקיה והונגריה. "רצינו לעלות לארץ. התכוונו לעלייה, למדנו עברית". בדצמבר 1946 הגיעה הקבוצה לקובלנץ שבגרמניה. שם פגשה במסגרת הקבוצה ניצול שואה יליד פולין, פינחס מנחם פיבלוביץ, והשניים נישאו. "כשראיתי אותו בפעם הראשונה אמרתי לעצמי: הבחור הזה יהיה בעלי, וכך היה. אחרי יומיים החלטנו שאנחנו מתחתנים". יחד עם הקבוצה עשו את דרכם לאיטליה.

מחנה מעצר// במאי 1947 עלתה הקבוצה על אוניית המעפילים 'התקווה' שיצאה מאיטליה לארץ ישראל. לרוע המזל, הבריטים תפסו את האונייה והעבירו את נוסעיה למחנה מעצר בקפריסין. שם, בערב יום כיפור, נולד בנה הבכור. "הייתי אמא צעירה שמתחילה חיים חדשים". אחרי חצי שנה, בכ"ט בנובמבר 1947, עלתה עם בעלה ובנה התינוק לארץ ישראל.

החצי השני// פינחס ז"ל. יליד פולין, אוד מוצל מאז בעצמו. "פינחס גדל במשפחה של חסידי גור, מתוך עשרה אחים ואחיות נשארו בחיים רק הוא ועוד אח. הוא היה איש יפה תואר, חכם, עם הומור". הוא הלך לעולמו לפני 16 שנה. "במשך השנים גרנו בחיפה. היה לנו קיוסק גדול בנווה שאנן. עבדנו שם יחד. הוא גם כתב והרצה על השואה ובימי השואה היינו עורכים תערוכה על השואה ברחוב חניתה, ליד החנות שלנו. בעלי היה עומד ומדבר עם העוברים ושבים על מה שעברנו".

הנחת// שלושה ילדים. שתי בנות ובן. מלכה:

התפללתי: ריבנו של עולם, עברנו את כל הצרות הנוראות עד כאן. בבקשה תעזור לנו שנוכח להגיע ליום השחרור. היינו בין ייאוש לתקווה".

השחרור// באחד הימים החלו להישמע מרחוק הפצצות של בעלות הברית. "ההפצצות הלכו והתקרבו למחנה. יום אחד הגרמנים לא הגיעו לקחת אותנו לעבודה. לא הבנו מה קורה, אבל ראינו את הגרמנים נמלטים לכל עבר. פתאום טנק אמריקאי שעט פנימה לתוך המחנה. בשארית כוחותינו, מי שיכול קם לקראתו. החיילים הסתכלו עלינו ופרצו בבכי. הם נבהלו מהמצב שלנו".

חופשייה// דווקא עם השחרור הכתה בה ההבנה על האסון הנורא. "נותרנו לבד בעולם. לא ידענו מה נעשה עכשיו, לאן נלך. היינו מורעבות, רזות, חולות. לא ידענו האם אי פעם נצליח להחלים ולהתאושש". יחד עם אחותה הן שבו לעיירת ילדותן, אבל אז גילו לתדהמתן שביתן נלקח בידי גוי וכל הרכוש נבזז.

ארבעה// למרות זאת, הן בחרו להמתין בקרבת מקום בתקווה שמשיהו ממשפחתן אולי ישוב מהתופת. "יום אחד גילינו ששני האחים יוסף ומרדכי שרדו. היינו ארבעה ששרדו. החלטנו פה אחד: אנחנו עוזבים את המקום הארור הזה, שממנו הוצאנו להשמדה בלי שאיש פצה פה. התחלנו לנדוד ולחפש את המקום שלנו בעולם".

פליטים// יחד עם אחותה ושני אחיה הגיעה לבראונאו שבאוסטריה, שם שהו כשנה במסגרת

המכללה האקדמית לוינסקי
גבעת ושינגטון
החוויה שבחינוך

בואו נפתח את זה

יום פתוח << חמישי י' באייר | 8.5 | 16:00-18:30

באקדמית לחינוך גבעת ושינגטון

לצפייה בסרטון המלא
על החוויה בגבעה
סרקו את הקוד

יש לכל אחד תואר פרקטי לחיים

מחליצה לבוא ולהנות מלימודים חוויתיים

ההטבות שלנו

הנחת יום פתוח

200 ש"ח בדמי הרישום
ו- 250 ש"ח בשכ"ל

מועדון ה-100

שנתיים חינם לבעלי ממוצע
בגרות 100 לחוגים נבחרים

בן/בת משפחה

10% הנחה בשכ"ל

'חבר מביא חבר'

הנחה של 500 ש"ח בשכ"ל

הרשמה לתואר בהוראה במגוון תחומי לימוד:

חינוך גופני | מוזיקה | חינוך מיוחד | מתמטיקה | אנגלית
מדע וטכנולוגיה | מקרא | ספרות | גיל הרך | חינוך משלב

שילוב
לימודים ועבודה

כיתות
היברידיות

היכל תרבות
וחדרי חזרות

תוכנית
למצויינים

מעונות לרווקים
נשואים ומשפחות

מעבדות
חדשות

אולמות
ספורט

בריכת
שחיה

08-8511572
www.washington.ac.il

073-3744339
toar@washington.ac.il

רבקי גולדפינגר
rivki@besheva.co.il

במגרש הביתי

מה ה'אני'?
"ברוך ה' אני עדיין עומדת על הרגליים.
אני מעבירה שיחות בנושא השואה,
הולכת להרצות ביד ושם, ונהנית
מהמשפחה הנפלאה שלי. יש לי מטפלת
זרה שחיה איתי והבנות שלי דואגות לי".

השבת שלי
"שבת קודש. אני משתדלת ללכת כל
שבת לבית הכנסת. אני אוהבת להתפלל.
גדלתי בבית שבו אמא לקחה אותנו כל
שבת לבית הכנסת".

פלייליסט
"אני אוהבת במיוחד מוזיקה חסידית".

צאת לופת
"שתי בנותיי, ששומרות עליי ודואגות
לי במסירות רבה".

השאלה
"הלוואי שיהיה לנו שקט ושלווה ולא
מלחמות ושעם ישראל יחיה בשלווה
בארצו".

לפחית איתי
"שישכחו את הזוועות שעברנו".

כשלהיה צלולה
"ברוך ה' אני חיה ונהנית מהחיים,
מספרת את סיפור השואה למען הדורות
הבאים ומודה על הזכות לחיות במדינת
ישראל, שהיא המקום הטוב ביותר לעם
היהודי".

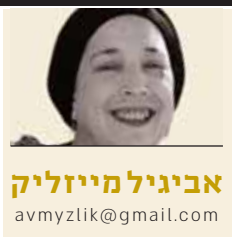
אסתר, זהבה ושלמה־אהרון. "קראנו להם על שם
ההורים שנספו. זכיתי ל־13 נכדים, 50 נינים ובני
נינים. אין מילים לתאר את הנחת שיש לי מהמשפחה
שלי. הנאצים רצו לחסל אותנו אבל ניצחנו אותם".

שואה // יחד עם בעלה הקדישה את חייה
להנצחת השואה והעבירה הרצאות בארץ ובעולם.
עד היום, ממרומי גילה, היא ממשיכה להרצות
ביד ושם לבני נוער ומבוגרים. יחד עם בעלה כתבה
ארבעה ספרים המתעדים את סיפורם האישי ואת
סיפור משפחתם בשואה. "כל כולי למען זיכרון
השואה. אני פועלת ללא הרף לא לתת לדור הצעיר
לשכוח את מה שקרה שם".

לזכור // עשר שנים שימשה אשת עדות
והובילה משלחות מהארץ. "הייתי עוברת איתם
בין הבלוקים הארוכים של אושוויץ. זה היה קשה
ומטלטל בשבילי, אבל אני רואה בהנצחת השואה צו
השעה. אני גם דוברת גרמנית מהבית, ויותר מעשור
הייתי נוסעת להרצות בגרמניה בפני חברי פרלמנט
גרמניים וסטודנטים גרמניים. דיברתי איתם על
השואה. זעקתי והטחתי בפניהם את האמת על הרוע
שיצא מעמם".

ולא לשכוח // "השליחות שלי היא להנחיל
את סיפור השואה. בעלי ביקש ממני לפני שהלך
לעולמו: אנא ממך, אל תיתני לשכוח את השואה.
הבטחתי לעצמי שלא אתן לשכוח את ששת
המיליונים ובתוכם מיליון וחצי הילדים, שנטבחו ולא
שרדו את השואה. דורות ההמשך חייבים לדעת את
הזוועות שעברנו. כך אעשה עד יומי האחרון". ●

כ"ו בניסן תשפ"ה, 24.04.2025 | אתגרת א | 21



דיאטת מחשבות

עם פתיחת עונת הדיאטות של אחרי החג, כדאי לזכור שכדי להתמיד ולהצליח חשוב לנתב את המחשבות שלנו לצמיחה לא פחות מאשר לברר כמה קלוריות יש בכל פרוסה

לא ליפול מהנפילות

"את צודקת, לכל זמן יש את העניין שלו. אין ספק שערב פסח ופסח עצמו אינם תקופה של שמירה מדוקדקת. כעת יש יותר פניות, כוח וגם רצון פנימי להתחדש ולאכול באופן מתאים וקל יותר, אחרי שהכבדנו על עצמנו כל כך עם האוכל בחודש האחרון", אמרתי.

"אני קצת פוחדת לאכול את עצמי", הוסיפה שולמית. "לא רוצה עוד פעם להחליט החלטות גדולות ודרמטיות לגבי האוכל שלי וכעבור שבועיים לזרוק את הכול, כמו שקרה לי הרבה פעמים בעבר".

"נכון, זו באמת חוויה מתסכלת, אבל בעיקר אם את מייחסת לה חשיבות יתר. ככל שתעניקי משקל לנפילות באכילה, ככל שזה יהיה רווי מתח וכעס ותחושה של חוסר שליטה, ובנוסף לכך - כמו שנשים רבות עושות - תהפכי את זה לנושא הרה גורל כי את 'גורמת לעצמך להיות חולה', ושאר אמירות מחלישות - כך יהיה לך קשה יותר להצליח לבחור לאכול את מה שטוב לך. כמו שבדיאטה אנחנו מפסיקים לאכול מאכלים מכבידים - כך חשוב לא פחות לעשות דיאטה ממחשבות

עונות השנה מתחלפות, ובבת אחת עברנו ממזג אוויר קר למזג אוויר חם. הקור עדיין מציץ לפעמים בלילות, אבל רק בשביל להיפרד מאיתנו סופית לתקופה ארוכה. בתוספת חג הפסח והתזונה המאוד ספציפית שלו, שעם כל האהבה והשמחה לא קל להחזיק אותה יותר משבוע, אני מקבלת כל מיני טלפונים מנשים שרוצות עצות בנושא. מצאתי את עצמי בשיחה ארוכה עם שולמית, חברתי לדרך, שביחד אנחנו עוברות המון עליות וירידות בתחום התזונה. "אני ממש מרגישה צורך להדק את צורת האכילה שלי", סיפרה לי שולמית. "אחרי הפסח וזמן הניקיונות שלפניו, בעיקר השבוע האחרון לפני החג, שבו הרגשתי שרוב הזמן אני אוכלת פיתה במרפסת שלוש פעמים ביום ואחר כך בפסח עצמו, כל תפוחי האדמה והבשר והביצים והאוכל המטוגן, והסוכר... בקיצור, אני מחכה לאיזו עצה טובה ממך, גם פרקטית וגם קצת יותר מעבר - איך עושים את זה. איך מתחילים?"

צחקתי מאוד מהתיאור על ארוחות הפיתה במרפסת, משהו שגם אני מצאתי את עצמי עושה בדיוק באותו הזמן משום מה, וניסיתי לסדר את המחשבות שלי, שבאופן לא מפתיע היו דומות להפליא למחשבות של שולמית.

מכבידות. דבר ראשון, להכניס את האמונה בתור המנוע העיקרי והאחריות העיקרית. ודבר שני, להיות קלילה עם עצמך, לא לקחת ללב ירידות זמניות ורק להמשיך הלאה, עם הרצון, עם התפילה, עם ההשתדלות. "וואו, אהבתי!" צחקקה שולמית. "דיאטת מחשבות, ממש טוב!"

"באמת אנחנו כבדות ומכבידות על עצמנו בנושא הזה. לכן השינוי צריך להיות לכל אורך הדרך. החל מהאוכל שיהיה אוכל קל - הרבה ירקות ירוקים שמנקים את הגוף, הרבה סלטים טריים, מוקפצים ומבושלים וגם ירקות מבושלים ואפויים בכל צורה אפשרית, חלבון קל כמו דגים, חזה עוף, טופו, עדשים, מנות קלילות כמו נודלס, אורז בסמטי, קינואה, שיבולת שועל - ולתפריט הזה להוסיף הרבה מחשבות קלילות של עידוד, תשומת לב לטוב שאני כן עושה, אפילו מבצעים עם עצמי. ואם חלילה נפלתי - פשוט לקום ולהמשיך הלאה. להפסיק לעשות מזה דרמה ואכזבה וצער וכישלון. זה מכביד על הגוף לא פחות מג'אנק פוד".



פרוסקטה עם חומוס סלק ואבוקדו נתונה



8 מנות



5 דקות + 15 דקות



חומס: 15 דקות



דרכת קושי בינונית

שם די מופץ למנה כיפית שמכניס לארוחה מושקעת. הדבר הכי מעניין כאן הוא ממרח החומוס-סלק שמקבל צבע עז וטעם מופלא, ואפשר להכין אותו בתור ממרח להגשה בכל ארוחה. בזמן הכנת החומוס מוסיפים גם סלק מבושל או אפוי שמוסיף הן לטעם והן לצבע. את הממרח הטעים הזה מגישים על לחם קלוי עם פרוסות של אבוקדו מתובל ומתקבלת מנה חגיגית ויפהפייה.

- 8-10 פרוסות לחם כפרי או מחמצת כוסאין
- 2 כפות שמן זית
- כף פטרוזיליה קצוצה
- לאבוקדו:
- 2 אבוקדו חצויים, קלופים
- זבזב בצל ירוק קצוץ
- רבע כפית צילי גרוס
- שן שום אחת כתושה
- מלח נחצי לימון
- 2 כפות שמן זית
- מלח ופלפל
- לממרח החומוס-סלק:
- חצי כוס גרגרי חומוס קטנים
- 3 שיני שום
- שליש כוס טחינה זולמית
- מלח 2 לימונים
- 2 כפות שמן זית
- 2 סלקים מבושלים לריכוך

משרים את החומוס בקערה עם הרבה מים ללילה או לפחות 10 שעות, ומבשלים כשעתיים בסיר לחץ או בסיר רגיל. אם החומוס עדיין לא רך, אפשר להוסיף חצי כפית סודה לשתייה לריכוך. מצננים מעט. מכניסים את החומוס למעבד מזון או בלנדר איכותי, מוסיפים 2-3 כפות מנוזל הבישול, שום, טחינה, מיץ לימון, שמן זית וסלק. מעבדים את הכול יחד עד לקבלת ממרח אחיד. במידת הצורך אפשר להוסיף עוד מעט לימון או נוזל בישול כדי לדלל עוד מעט את החומוס. שומרים במקרר עד ההגשה ולא יותר מ-4 ימים. להכנת המנה: פורסים את חצאי האבוקדו לפרוסות, מתבלים במלח ופלפל, בצל ירוק, צילי גרוס, שום כתוש, מיץ לימון ושמן זית. מחממים תנור לחום של 180 מעלות. מסדרים את פרוסות הלחם על תבנית התנור מרופדת בנייר אפייה ומפורים עליהן מעט שמן זית ופטרוזיליה קצוצה. קולים 4-5 דקות, עד שהלחם מזהיב קלות. מוציאים מהתנור, מורחים עליו את ממרח החומוס, מסדרים את האבוקדו בצורה נאה ומגישים.



מ.ל.ח.

מושבים

צעירי הצפון על האתגרים ועל ההתמודדות

שיח תקשורת תפקידה של התקשורת כמנוע לצמיחה

שיקום הצפון איך משקמים וחוזרים לפסים של עשייה?

אות
החזון
והמעש
תשפ"ה | 2025
לחברה

אות
החזון
והמעש
תשפ"ה | 2025
לחינוך

אות
החזון
והמעש
תשפ"ה | 2025
לתקשורת

להרשמה ולקניית כרטיסים חפשו בגוגל "כנס ירושלים תל חי"



עצמאות בבנימין

יום חמישי | ג' באייר, 1.5 | 10:00-16:00

שער בנימין



מתחם מתנכחים לכל המשפחה
 בוטות סבון ענקיות
 מתחם אמיתי החלקה על הקרח
 פינת מגה בלוקס ענק
 מתחם ג'ימבורי לקטנטנים

ארץ בראשית



סדנאות פסיפס
 סדנאות כדורות
 דיר כבשים
 בניה בבוא
 פעילות בור מים וגמלים

שילה הקדומה



מתנכחי נינג'ה | מופע קרקס
 מתחם לייזר טאג | מופע חיות
 סדנאות יצירה מהטבע
 סיורים באתר | פינת ליטוף

מיצגי האתר בתשלום סמלי

שילה הקדומה
 ANCIENT SHILOH

חיות שוביה (ניל"י)



מופע קרקס
 סדנאות יצירה מהטבע
 מתחם מתנכחים לכל המשפחה
 ציורי פנים
 מצלמה בזמן

בנימין מתפללת לחזרת החטופים ובהם אבינתן ורום תושבי בנימין



לפרטים נוספים <

חג שמח!

הכניסה חופשית | חל איסור הדלקת אש